

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA FILOZOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2018

MAREK LABÍK

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Subjektivní vnímání fyzické atraktivity partnera

Marek Labík

Bakalářská práce

2018

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Marek Labík**
Osobní číslo: **H13271**
Studijní program: **B6107 Humanitní studia**
Studijní obor: **Humanitní studia**
Název tématu: **Subjektivní vnímání fyzické atraktivity partnera**
Zadávající katedra: **Katedra věd o výchově**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Fyzická atraktivita je fenomén, který ovlivňuje náš každodenní život. Ovlivňuje to, jak ostatní hodnotíme, jak s nimi jednáme a v neposlední řadě hraje velkou roli v rozhodování, koho si vybereme za svého partnera. V bakalářské práci se student bude zabývat fyzickými znaky, které jsou pro opačné pohlaví atraktivní. Student se zaměří na tělesnou atraktivitu (tělesný typ, symetrie, výška, poměr pasu k bokům,) na atraktivitu tváře (symetrie tváří, proporcionalita, neotenie, průměrnost, maskulinní a feminin znaky).

Dále se bude zabývat otázkou, zda má kultura vliv na vnímání atraktivity opačného pohlaví a zda pohled na fyzickou atraktivitu si lidé osvojují výchovou či jsou ovlivňováni jinými aspekty. Část teoretické práce bude věnována markérům, které ovlivňují výběr partnera. Tato část bude následně ověřena výzkumem, který bude zaměřen na to, jak muži vnímají fyzickou atraktivitu žen, a zda toto mělo vliv při výběru partnera. Výzkum bude proveden kvantitativní metodou za užití dotazníku. Dotazníky budou rozdány pouze mužům ve věkové kategorii 20 - 40 let.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- Zeman, Jiří: Žena a krása: k otázkám erotologické estetiky. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001. ISBN 80-7041-352-2.
- Grogan, Sarah: Body image: psychologie nespokojenosti s vlastním tělem. Vyd. 1. Přeložila Jana Krchová. Praha: Grada, 2000. ISBN 80-7169-907-1.
- Plzák, Miroslav: Klíč k výběru partnera pro manželství. Vyd. 5. Praha: Motto, 2010. ISBN 978-80-7246-505-7.
- Šmolka, Petr: Výběr partnera. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1080-3.
- Morris, Desmond: Nahá žena. Vyd. 1. Přeložila Alena Šmídová. Brno: Nakladatelství Alman, 2006. ISBN 80-86766-18-7.
- Fialová, Ludmila: Body image jako součást sebepojetí člověka. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0173-7.
- Fialová, Ludmila: Pojetí vlastního těla - zdraví, zdatnost, vzhled. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2160-9.
- Krejčíř, Miroslav: Tak mluví tělo: jedinečný systém vizuálního jazyka 3AXIS. Vyd. 1. Brno: Grifart, 2014. ISBN 978-80-905337-5-2.
- Pease, Allan: Proč muži chtějí sex a ženy potřebují lásku. Vyd. 2. Přeložili Hana a Petr Antonínovi. Praha: Ikar, 2014. ISBN 978-80-249-2659-9.
- Fein, Ellen: Pravidla, kterými se vaše matka neřídila: nová tajemství seznamování. Vyd. 1. Přeložila Michaela Klevisová. Praha, Motto, 2013. ISBN 978-80-7246-738-9.
- Pincott, J.: Mají páni radši blondýnky?: skryté stránky lásky, sexu a přitažlivosti. Vyd. 1. Přeložila Alexandra Fraisová. Praha: Ikar, 2010. ISBN 978-80-249-1429-9.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Lucie Hájková

Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce:

30. března 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

31. března 2016

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
děkan

L.S.

Ing. Jaroslav Myslivec, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 1. listopadu 2015

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré informace a literární prameny, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 28. 6. 2018

Marek Labík

Poděkování:

Tímto bych chtěl poděkovat mé vedoucí bakalářské práce, Mgr. Lucii Hájkové, za veškerý čas, trpělivost, ochotu a za velmi cenné rady, které mi poskytla při tvorbě bakalářské práce. Rodině, přítelkyni a kamarádům patří velký dík za podporu při psaní práce. V neposlední řadě patří dík všem respondentům, kteří mi poskytli potřebné informace k výzkumu.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá subjektivním vnímáním fyzické atraktivity protějšku z mužského pohledu. Jejím hlavním cílem je zjistit, jak muži na atraktivitu žen nahlíží, jak ji vnímají, co podle nich znamená a co konkrétně muži na ženách preferují. Teoretická část je zaměřena na objasnění a vymezení pojmu atraktivita a její následných souvislostí a provázaností. Uvádím zde dvě dělení atraktivity na osobní, pod kterou bezesporu patří i charisma a fyzickou, kde se také zabývám atraktivitou tváře a péčí o vzhled, zmiňuji se o ideálech krásy napříč kulturami. Praktická část je tvořena na základě kvantitativního výzkumu, který vychází z odpovědí na výzkumné otázky uvedené v dotazníku, které jsem položil mužům ve věku od 20 do 40 let.

Klíčová slova: fyzická atraktivita, osobní atraktivita, ideál krásy, obličej

TITLE

The subjective perception of partner's attractiveness

ANNOTATION

This bachelor thesis is engaged in the subjective perception of physical attractiveness of a counterpart from a man's view. Its main aim is to find out how men have an opinion of women attractiveness, how they feel it, what it means and what they specifically give preference to about women. The theoretical part is focused on explanation and clarification of the word attractiveness and its subsequent relation and interconnection. There are two parts of attractiveness – a personal part which undoubtedly includes charisma and a physical part including face attractiveness and a care of appearance, there are mentioned ideals of beauty across cultures.

The practical part is made up from the basis of quantitative research which works with the answers of research questions mentioned in a research which were given to men from twenty to forty years.

Key words: physical attractiveness, personal attractiveness, face, the ideal of beauty

Obsah

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 Afiliace a fyzická blízkost.....	10
1.1 Afiliace	10
1.2 Fyzická blízkost.....	11
2 Teorie atraktivity.....	12
3 Láska a zamilovanost	13
3.1 Zamilovanost	14
4 Atraktivita.....	14
4.1 Fyzická atraktivita	15
4.1.1 Krása v pojetí filozofů	16
4.2 Expresivita	17
4.3 Ideál krásy preferovaný napříč kulturami.....	17
4.3.1 Pravěk	19
4.3.2 Starověk, Antika	19
4.3.3 Gotika.....	20
4.3.4 Renesance	20
4.3.5 Baroko.....	21
4.3.6 Klasicismus	21
4.3.7 Dvacáté a jednadvacáté století	22
4.4 Osobní atraktivita	25
4.4.1 Charisma	25
4.5 Sexuální atraktivita.....	27
4.5.1 Sexuální atraktivita žen.....	27
5 Atraktivita tváře.....	29
5.1 Průměrovost a symetrie tváře	30

5.2 Kůže.....	31
5.3 Péče o vzhled.....	32
6 Plastická a estetická chirurgie	33
6.1 Psychosociální hlediska kosmetických úprav.....	34
6.2 Nejčastější zákroky estetické medicíny	35
7 Zkrášlování těla tetováním	36
PRAKTICKÁ ČÁST	37
8 Vědecký výzkum.....	37
8.1 Stanovení cíle výzkumu a hypotézy	37
8.2 Příprava výzkumu.....	37
8.3 Výzkumné otázky.....	38
8.4 Hypotézy.....	38
8.5 Výzkumná metoda.....	39
8.6 Výzkumný soubor a předvýzkum.....	39
8.7 Sběr dat.....	40
8.8 Vyhodnocení a interpretace výsledků výzkumného šetření	40
8.9 Statistické ověření hypotéz.....	63
8.10 Závěr výzkumného šetření.....	73
ZÁVĚR.....	75
ZDROJE	76
Seznam použité literatury	76
Seznam internetových zdrojů	79
SEZNAM GRAFŮ.....	80
PŘÍLOHY.....	82
Příloha č. 1 Dotazník	82

ÚVOD

V bakalářské práci s názvem „Subjektivní vnímání fyzické atraktivity partnera“ se budu zabývat tím, jak muži na atraktivitu žen nahlízejí, jak ji vnímají, co dle jejich názorů znamená. Dle jakých měřítek si muži své protějšky vybírají a co konkrétně muži na ženách preferují.

Téma bakalářské práce jsem si vybral proto, že mě jako muže zajímá, jak ostatní muži na atraktivitu žen nahlízejí, jak ji vnímají. V počátku se mně téma zdálo být celkem jednoduché, ale postupně jsem při studiu odborné literatury zjišťoval, že problematika je velmi obsáhlá a záleží z jakého pohledu, se na ni pohlíží. Jednotlivá témata a pojmy se navzájem prolínají.

Tato práce je rozdělena na dvě části. První část tvoří teoretická rovina, která se zaobírá dosavadním stavem poznání. Zaměření teoretické části je na objasnění a vymezení pojmu atraktivita a její následných souvislostí a provázaností. Zmiňuji zde pojmy, které jsou pro tuto problematiku klíčové a to afilace a fyzická blízkost. Dále v teoretické části vymezuji, co pojem atraktivita znamená, uvádím dvě její dělení – osobní, pod kterou bezesporu patří i charisma a fyzickou, kde se také zabývám atraktivitou tváře a péčí o vzhled. Stručně nastiňuji několik teorií atraktivity, zmiňuji se o ideálech krásy napříč kulturami. V neposlední řadě zde nastiňuji způsoby zdobení těla, jako je tetování a piercing. Během zpracování teoretické části jsem vycházel z použité literatury.

Ve druhé části této práce nalezneme kvantitativní výzkum, který si klade za cíl zjistit, co muži považují na ženách za atraktivní, podle čeho a dle jakých měřítek si muži protějšky vybírají, jakou míru pozornosti muži věnují preferovaným atributům, které u svých protějšků vyhledávají. Jsou zde popisovány cíle výzkumu, metody, které byly pro šetření použity, výzkumný soubor, předvýzkum a sběr dat. Dále zde nalezneme interpretaci dat či statistické ověřování pravdivosti hypotéz. Výzkum byl prováděn za pomoci dotazníkového šetření. Zkoumaný vzorek mužů jsem rozdělil na dvě věkové kategorie. První zahrnuje muže ve věku 20 – 30 let, do druhé potom spadají muži od 31 – 40 let.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Afiliace a fyzická blízkost

Pro navázání a udržení citového a tělesného vztahu je zásadním předpokladem propojení fyzické blízkosti a afiliace, které jsou popsány v následujícím textu.

1.1 Afiliace

Většina lidí vyhledává společnost jiných lidí, ať to jsou známí, přátelé, kamarádi, partneři atd. Člověk jako společenská bytost má potřebu být s jinými lidmi. Jedna ze základních lidských potřeb je afiliace.¹ Afiliace lze přeložit jako přijetí nebo také akceptující, přátelské otevřené sociální chování. Vyznačuje se vyhledáváním přítomnosti druhých lidí, zájmem o spolupráci, komunikaci a sociální kontakty.² Tato potřeba nutí člověka vyhledávat a navazovat mezilidské vztahy. Síla této potřeby je individuální a závislá na situaci. Projevuje se však u každého člověka. Potřeba afiliace se může projevit v různých situacích na určité pobídky. Hlavní je touha po navazování těsných a dlouhodobějších vztahů. Potřeba blízké osoby plní více funkcí jako je poskytnutí opory a pomoci, projevít ty nejintimnější pocity ve smutných i radostných chvílích, porozumění založené na stejných či podobných názorech a poskytnutí bezpečí.³

¹ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměnik. Praha: Grada, 2008. s. 249 – 250.

² Filozofická fakulta OU. *Afiliace* [online]. 2007 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <http://ff.osu.cz/index.php?kategorie=224&id=3700>.

³ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměnik. Praha: Grada, 2008. s. 249 – 250.

1.2 Fyzická blízkost

Fyzická blízkost je jednou z důležitých podmínek navazování těsných vztahů. V blízkosti jiných lidí žijeme, bydlíme, pracujeme a to má za následek navazování přátelství a vztahů mezi lidmi, kteří na počátku žili ve fyzické blízkosti. Školní prostředí, bydliště, pracoviště či vojenská služba vytvářejí příležitosti pro navazování kontaktů.⁴

V sociálním prostředí je integrovaný sociální systém tvořený lidmi a jejich vzájemnými vztahy. Mikrosociální prostředí je nejbližší sociální prostor jedince, v němž navazuje nezprostředkované, přímé meziosobní interakce. Z psychologického hlediska se jedná o nejdůležitější sociální prostor.⁵

Sérií náhodných setkání, například při čekání na autobus, na parkovišti, při nakupování apod. může vzniknout vztah známosti. Nejprve se poznají podle známé tváře, poté se začnou zdravit, později začnou mezi sebou komunikovat. K postupnému zvyšování pocitu známosti vede blízkost osob. M. J. Lewitt (1980) zjistil podobný jev u malých dětí, které se několikrát setkaly s neznámým člověkem a postupně na něj začaly reagovat pozitivně. Negativní vliv na opakované setkávání může vzniknout tehdy, pokud naše první reakce na jiného jedince je záporná. Setkávání a blízkost s takovým jedincem zvyšuje jeho odmítání.⁶

Zvláštní případ sociální situace vyjadřuje pojem „setkání“. Znamená takový vztah mezi lidmi, který je založen na vzájemné rezonanci prožívání, toleranci, empatii a vstřícnosti.⁷ Člověk vyhledává přítomnost jiných lidí při pocitu nejistoty, úzkosti a strachu. Jedinec se obrací na osoby s podobnými zkušenostmi nebo osoby, které zažily stejnou či podobnou situaci. Jestliže v jeho okolí nejsou žádní jedinci s podobnými zkušenostmi, obrací se ohrožený jedinec na fyzicky blízkou osobu, aby jí mohl sdělit své pocity.⁸

⁴ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 249 – 250.

⁵ ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: PAIDO, 1998. s. 20.

⁶ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 249 – 250.

⁷ ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: PAIDO, 1998. s. 22.

⁸ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 249 – 250.

Blízkost, náklonnost a přitažlivost, kterou jiný člověk vzbuzuje, rozhoduje o navázání interpersonálního vztahu. Obecně platí, že člověk přichází raději do kontaktu s lidmi, kteří jsou sympatičtí či atraktivní. Naopak nevstupují do kontaktu s nesympatickými lidmi nebo dokonce s těmi, kteří vzbuzují odpor.⁹

2 Teorie atraktivity

Pro většinu teorií atraktivity je podstatou otázka, proč se vzájemně přitahují lidé podobné osobní i fyzické atraktivity, nebo zda je možné, aby se přitahovaly protiklady. Don Byrne vypracoval teorii atraktivity založenou na podobnosti postojů, kterou nazval teorií emocionálního posílení. Lidé, kteří mají podobné názory a sdílí podobné hodnoty, jsou považováni za atraktivní, vyvolávají v nás kladné pocity, máme zájem se s těmito lidmi setkávat. Naopak máme tendenci se vyhýbat lidem, kteří v nás vyvolávají negativní pocity. Výzkumy však nepotvrdily, že lidé s podobnými negativními vlastnostmi by měli být také vzájemně přitažliví. Teorie přiřazující značnou roli kognitivním procesům připisují podstatný vliv atraktivitě vyplývající z ohodnocení vlastností či postojů jiné osoby. Člověk považující své postoje, názory, vlastnosti za správné a dobré pak podle nich hodnotí jiného člověka, největší význam je však přikládán centrálním postojům.¹⁰

Hlavní teorie:

- a) Sociobiologické teorie - atraktivita je založená na výsledku evoluční adaptace, zaměřená k hledání zdravých partnerů k reprodukci
- b) Teorie posílení a uspokojení – atraktivitu zvyšuje míra získaného posílení (např. pochvala)
- c) Ekonomické teorie - atraktivita je posílena možnou odměnou, posuzujeme zejména poměr vlastních investic a zisku v hodnocení potenciálu vztahu

⁹ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 249 – 250.

¹⁰ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 255 – 256.

- d) Teorie filtru – uplatnění minimálně čtyř filtrů redukujících výběr partnerů v hodnocení atraktivity (místa, emoční kompatibility, sociokulturní a filtr psychologických rysů)¹¹
- e) Teorie rovnováhy – atraktivita je založena nejen na vztahu dvou osob, ale také jejich vztahem k dalšímu objektu (víra, názory apod.), lidé se například přitahují nějakými fyzickými i osobními vlastnostmi, ale liší se v přístupu k nějaké záležitosti, tudíž nastává nerovnovážný stav, který snižuje vzájemnou atraktivitu
- f) Model emocionálního posílení - model vychází ze zjištění, že vnímání sympatií a přitažlivosti souvisí s podobností postojů a zájmů, tento model je považován za jednu z prvních teorií atraktivity¹²

3 Láska a zamilovanost

Láska je bezpochyby nejčastějším tématem zejména spisovatelů, básníků, hudebních textařů, dramatiků, filmových scénářů, knih. Láska je specifickým druhem interpersonálního vztahu založeného na silné citové vazbě. Přesto nelze jednoznačně odpovědět na to, co to láska vlastně je, protože má mnoho podob. Například rozlišujeme lásku mateřskou, sourozeneckou, sebelásku, erotickou lásku, lásku k Bohu aj. Milujeme kupříkladu rodiče, partnerku, práci, svou vlast, psa a další.

Láska je považována za specifický druh interpersonálního vztahu, založeném na citové vazbě. Je pro ni typická citová vazba k milované osobě, projevující se tendencí často myslet na milovanou osobu a projevující se sexuální touhou.

Mít někoho rád a milovat spojují charakteristiky vztahu, jako prožívání uspokojení a radosti, důvěra, respekt, porozumění, spolehnutí a opora. Člověk touží po tom lásku dostávat a dávat, z lásky se člověk rodí či pro ni umírá.

R. J. Sternberg vypracoval jednu z nejvlivnějších teorií, různé druhy lásky odvozuje od tří základních komponent – vášně, intimity a rozhodnutí/závazku.¹³

¹¹ KUČERA, Dalibor. *Moderní psychologie: Hlavní obory a témata současné psychologické vědy*. Praha: Grada, 2013. s. 118.

¹² VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 255 – 256.

3.1 Zamilovanost

Zamilovanost je jako elixír, který zaplní každou část našeho těla a naši mysl z prožívání přítomnosti s tím druhým. Jedná se však o velmi pomíjivý stav, jak rychle se objeví, tak rychle se ze vztahu i vytratí. Pro počáteční stav zamilování je typickým citovým stavem vášnivá láska, která trvá několik týdnů či měsíců.

Je vědecky dokázáno, že ve fázi zamilovanosti centra mozku člověka produkují zvýšenou hladinu buněk, díky kterým je vnímán ten druhý opojeně, bez vad a nedostatků. Aby byly vnitřní procesy v rovnováze, naopak ubývá buněk racionálních, kritických, které varují a upozorňují na nebezpečí. Díky tomu jsme slepí, nevidíme nic, co by nás mohlo odradit. Maximálně však do dvou let se poměry výskytu obou složek změní. Zvyšuje se poměr kritických buněk na úkor buněk opojení. Partnera najednou vnímáme jinak, začínáme si uvědomovat, že je to docela jiný člověk, než jsme si mysleli na počátku¹⁴

4 Atraktivita

Pod pojem atraktivita (přitažlivý, poutavý) vnímá každý jedinec něco osobitého. Atraktivita je jedním pólem dimenze, opačným pólem je neatraktivita. Jsou osoby, které nás přitahují, které nám jsou lhostejné, nebo nás odpuzují. Atraktivita osobní a fyzická se navzájem prolínají. Například osobní atraktivita může vést k podceňování či přehlížení atraktivity fyzické, nebo ji může určitým způsobem přetvářet (případy mladých dívek, které milují geniální vědce, umělce, politiky). Oba druhy atraktivity úzce souvisí se sympatií, lze konstatovat, že atraktivní lidé jsou sympatičtí.¹⁵

Atraktivita se původně v psychologii zkoumala metodou sociometrie. Zkoumala se oblíbenost člena malé sociální skupiny, ale také ve smyslu přitažlivosti skupiny pro jedince, později jako důležitý činitel sociálního učení nápodobou a identifikací. Za podstatný činitel navazování a utváření mezilidských vztahů je považována interpersonální atraktivita.

¹³ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 256 – 261.

¹⁴ BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 2. Plzeň: Zdenka Blechová, 2010. s. 73.

¹⁵ NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Academia, 2009. s. 359.

Atraktivita se vztahuje ke skupině osob nebo k jedinci, jejichž určitá vlastnost nebo vlastnosti jsou pro jiné jedince zdrojem odměn. Fyzické a osobní vlastnosti vyvolají pozitivní emoční odezvu - přímou nebo zpracovanou kognitivními procesy. Nositelé těchto vlastností mohou uspokojovat nejrůznější potřeby těch, pro které jsou přitažliví. Rozlišuje se atraktivita fyzická, osobní a sexuální.¹⁶

4.1 Fyzická atraktivita

Fyzická atraktivita je velmi významná, má vliv na upoutání pozornosti, atraktivnější jedinci jsou více žádaní a častěji zváni na schůzku. Fyzická atraktivita se hlavně podílí na navazování vztahů. Pro první dojem o člověku je důležitý fyzický vzhled. Máme zájem o atraktivnější jedince, a pokud s nimi navážeme kontakt, snažíme se o další interakce. U obou pohlaví je role fyzické atraktivity při navazování vztahů stejná, ale liší se při zvažování perspektivy vztahu. Obě pohlaví zdůrazňují fyzickou přitažlivost pro příležitostný pohlavní styk, ale ženy přesto nerady slevují ze svých dalších požadavků (např. citlivost, ohleduplnost), zatímco muži jsou ochotni slevit z jakýchkoliv jiných požadavků. Při perspektivě dlouhodobějšího vztahu u žen požadavek fyzické přitažlivosti ustupuje do pozadí, zatímco muži ji opět zdůrazňují. Interpersonální vztahy snadněji navazují fyzicky atraktivní lidé, ale pro jejich trvání má významnější roli osobní atraktivita.¹⁷ Každé kulturní společenství a každá doba má svůj ideál krásy, který je obecně přijímaný a sdílený většinou populace. Kromě toho má každý člověk svoji individuální představu o ideálu krásy. Obě pohlaví dbají o svůj vzhled, aby byla co nejvíce atraktivní. Fyzická atraktivita je dána rysy obličeje, výškou postavy, hmotností, barvou kůže, barvou vlasů, věkem apod. Při hodnocení zevnějšku jedince se projevuje tendence uplatňovat různé předsudky, přesvědčení a stereotypy na základě předešlé zkušenosti.¹⁸

Tělesný vzhled se podílí na přitažlivosti dvou lidí při osobním setkání, nebo při navazování kontaktů. Vzhledem nás na první pohled protějšek buď upoutá, nebo nezaujme. První věci, které si na lidech všimneme, je, jak jsou oblečení, jaké mají vlasy. Běžné názory

¹⁶ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 252.

¹⁷ SLAMĚNÍK, Ivan. *Emoce a interpersonální vztahy*. Praha: Grada, 2011. s. 103.

¹⁸ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 252-254.

na krásu tvrdí, že na přitažlivosti se podílí tělesný vzhled jen malou měrou. Připomeňme si rčení, které říká, že na tělesném vzhledu nezáleží a nečiníme si podle něj názor na jiné lidi. Takové rčení je například „Nesud“ knihu podle obalu.“ Platnost tvrzení ověřila Langloisová a kol. (2000). Provedli jedenáct metaanalýz 919 výzkumů, které se zabývaly tělesnou přitažlivostí. Došli k závěru, že dosavadní zjištění jsou v rozporu s rčeními. Konstatovali, že krásu si nedefinuje každý sám, ale panuje všeobecné pojetí tělesné krásy a také řada lidí posuzuje druhé podle vzhledu, fyzicky přitažlivější lidé jsou více oblíbení.¹⁹

Bez ohledu na pohlaví vnímáme, že co je hezké, je zároveň i dobré. Ve společnosti je toto pořekadlo zaběhnutým stereotypem. Tento stereotyp má za následek, že u atraktivnějších lidí je stejné chování pozitivněji přijímáno než u méně atraktivních lidí, více oblíbení jsou fyzicky atraktivnější lidé, jsou charakterizováni jako inteligentnější, dominantnější, mají větší míru sociability a sociálních dovedností, jsou šťastnější, emočně stabilnější a sexuálně přitažlivější. Kinematografie tento stereotyp podporuje, když do hlavní role obsadí atraktivní postavy jakéhokoli pohlaví s kladnými vlastnostmi, naopak do záporné či vedlejší role obsadí méně atraktivního jedince.²⁰

4.1.1 Krása v pojetí filozofů

Jak ještě uvedu dále v samostatné kapitole péče o vzhled, jsou dnes za běžnou potřebu a nutnost každého jedince považovány úpravy zevnějšku a péče o vzhled. O své tělo pečujeme a přetváříme ho jako objekt. Člověk ale nepohlíží na své tělo jako na pouhý objekt, ale ve svém těle také existuje, jeho tělo je součástí jeho „já“. Tělo je souborem vztahů, jež spojují vnější svět a mysl v jeden systém. Filosofové vztah těla a duše řešili po celá staletí, například antický filosof Sokrates a Platón.²¹

Sókratés se pokoušel teoreticky odůvodnit uměleckou praxi, rozlišoval nejméně tři různé estetické kategorie: ideální krásu (prostřednictvím spojování částí zachycuje přírodu), duchovní krásu (skrze pohled zachycuje duši) a krásu užitečnou neboli účelovou. Pohled Platóna byl komplexnější – krásu jako harmonie a úměrnost částí, krásu jako záře. Pro Platóna měla krásu samostatnou existenci, krásu tedy nebyla připoutána k žádnému vnímatelnému

¹⁹ WILLERTON, Julia. *Psychologie mezilidských vztahů*. Praha: Grada, 2012. s. 56.

²⁰ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 252-254.

²¹ FIALOVÁ, L., KRCH, F. D. *Pojetí vlastního těla: zdraví, zdatnost, vzhled*. Praha: Karolinum, 2012. s. 41-42.

objektu, byla oddělena od svého fyzického nositele, který ji vyjadřoval jen náhodně. Pro Platóna bylo tělo temnou jeskyní věznící duši.²²

4.2 Expresivita

Expresivita je citové zabarvení projevu. Emočním výrazem dáváme najevo, co cítíme, prožíváme. Adekvátně, neskryvaně jsou vyjadřovány emoce v soukromí, zatímco na veřejnosti je jejich projev tlumen, zeslabován, jedná se například o projevy hněvu nebo smutku. Tvář je mimořádně dynamická díky mnoha mimickým svalům a její expresivita může významným způsobem ovlivnit atraktivitu tváře. Především se jedná o výrazy ukazující na zájem nebo otevřenost ke kontaktu, rozšířené zornice ukazují na zájem o jedince a jsou považovány za atraktivnější. Úsměv má též pozitivní vliv na atraktivitu, přímý pohled s úsměvem je hodnocen jako atraktivnější.²³ Mezi emočním prožitkem a výrazem tváře existuje určitá souvislost, výraz tváře v jakékoliv interakci přitahuje nejvíce pozornosti. Vypovídá nejen o fyzické atraktivitě, ale také o aktuálním fyzickém a psychickém stavu i o trvalejších osobnostních charakteristikách. Především emoční výraz tváře má zřetelnou komunikační funkci. Lidé například v rozhovoru nebo při společném sledování situace mohou vyjádřit svůj souhlas, nesouhlas, nudu, strach, zájem, rozpaky apod. a tím dát najevo zda v interakci pokračovat či nikoli. Výrazy tváře bývají často projevované neuvědoměle, rychle a spontánně spojené s reakcí na druhou osobu, se kterou jsou v interakci.²⁴

4.3 Ideál krásy preferovaný napříč kulturami

V historii nikdy nemělo pojetí krásy stálý charakter. Řízeno bylo vždy kulturními trendy dané doby. Není mým cílem probírat se systematicky všemi kulturami, proto se zmíním pouze o některých z nich. Každá kultura si vybírá vlastní normy a ideály. Pochopit tento vývoj můžeme například studiem výtvarných děl jednotlivých historických období. Snahy vyhovět kulturnímu ideálu krásy, s výjimkou starověkého Řecka, byly spíše tradicí

²² ECO, Umberto. *Dějiny krásy*. Argo 2005. s. 48 – 50.

²³ BLÁŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 196 - 197.

²⁴ SLAMĚNÍK, Ivan. *Emoce a interpersonální vztahy*. Praha: Grada, 2011. s. 67.

ženské populace.²⁵ Ženy se v dějinách snažily napodobovat ideály, aby si získaly společenské uznání a obdiv společnosti.²⁶

Nejtypičtější ukázkou ženskosti jsou gynoidní tělesné typy, celek působí dojmem postupného rozšiřování směrem dolů, tzn. útlá ramena, útlé poprsí, široká pánev a mohutná stehna. Opak představuje androidní typ ženského těla, mohutnost se soustředí do horní části těla – mužná ramena, masivní krk, zešíroka posazená prsa, pouhý nástin pasu, chlapecké boky, útlá stehna a lýtka, celkový dojem připomíná trojúhelník postavený špičkou dolů. U většiny žen se však jedná spíše o směs obou modelů. Muže většinou přitahují představitelky gynoidního typu se správnými oblínami ve výsostně ženských partiích.²⁷

Srovnání fyzických typů obývajících území Evropy, Malé Asie a Egypta provedl ve svých pracích Hippokratés. Při studiu biologické rozmanitosti lidských populací identifikoval dva základní fyzické typy: vysoká štíhlá postava a sklon k cholerickému temperamentu je charakteristická pro první typ. Malou, podsaditou postavu a sklon k flegmatickému temperamentu mají příslušníci druhého typu. Obdobně vysvětloval biologickou rozmanitost lidských populací vlivem přírodního prostředí Aristotelés. Pozornost věnoval vztahu mezi temperamentem a lidskou fyziognomií. Podle jeho názoru jsou lidé s malým čelem nestálí, širokým čelem líní, s úzkým čelem neklidní a s vypouklým čelem prchlíví.²⁸

V severní Evropě nebo na Středním východě lidé často po předcích dědili dlouhé nosy s úzkými nozdrami, což bylo pro omezení procházejícího proudu vzduchu užitečné. Afričané a Asiaté zase krátké široké nosy, které byly užitečnější ve vlhkém prostředí. U potomků lidí ze severní Asie se objevovaly úzké oči se silnými zásobami podkožního tuku kolem nich, jako ochrana proti odrazu slunečního záření od sněhové přikrývky.²⁹

Křovačky a Hotentotky žijící na okraji pouště měly mohutná stehna, jejichž hutnost a objem nemá jinde na světě obdoby. Opačným protipólem byly Východoafrické Masajky, vysoké, štíhlé, ne však kostnaté, protáhlé, mající harmonicky rozvržené tvary a velice jemné

²⁵ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 22.

²⁶ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o vzhledu těla*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 39.

²⁷ DUKAN, Pierre. *Muži to rádi oblé: Proč se přirozená krása stala tabu*. Praha: Rybka Publishers, 2013. s. 106 - 108.

²⁸ SOUKUP, Václav. *Dějiny antropologie*. Praha: Karolinum, 2004. s. 27-30.

²⁹ ETCOFF, Nancy. *Proč krása vládne světem*. Praha: Columbus, 2002. s. 143-147.

rysy obličeje. Se zřetelnými sklony k výrazně oblým tvarům se lze setkat například u obyvatelk Orientu, Středomoří a severní Afriky. Na odívání své boky a stehna vystavovaly také například Španělky, Řekyně či Italky. Geneticky odlišný typ s větší rovnováhou bez nápadné oblosti linií nalezneme u anglosaských, skandinávských a germánských národů.³⁰

V Číně je ideál krásy u tamních žen zaměřen na bledou pleť, malé nožky, složité účesy, drahé šperky, korzety a vysoké podpatky.³¹

4.3.1 Pravěk

V pravěku byla žádoucí žena s boky a silnější postavou, což můžeme vyvodit z dochovaných sošek ženských těl, jakým byla například Věstonická Venuše nebo Venuše z Moravian. Kypré tvary sošek žen z pravěkého období vypovídaly o tom, že ženy nebyly symbolem krásy, ale plodnosti. Typickým znakem byly široké boky, velká prsa a celkově statná postava. Pravěká žena by tedy v dnešní době byla pravděpodobně klasifikována jako obézní.³²

4.3.2 Starověk, Antika

Kalokagathia ve starověkém Řecku znamenala harmonii těla a duše. Proto pojetí krásy vznikalo propojením vnějšího vzhledu člověka s jeho vnitřními povahovými rysy. Mužské tělo bylo v tomto období považováno za přitažlivější a krásnější než tělo ženské. Tělesná zdatnost byla u Řeků symbolem krásy. U mužů to byl svalnatý typ postavy, naopak u žen spíše převládaly plné zaoblené tvary.³³ Řekové vytvořili sochařské umění a tímto způsobem definovali pravidla souměrnosti lidského těla jednou provždy. Ženské tělo představovalo absolutní rovnováhu, žádná část těla nepřekvapila, vše bylo odměřeno v náležitých dávkách.³⁴

³⁰ DUKAN, Pierre. *Muži to rádi oblé*: Proč se přirozená krása stala tabu. Praha: Rybka Publishers, 2013. s. 108 - 110.

³¹ LIPOTEVSKY, Gilles. *Třetí žena*: Neměnnost a proměny ženství. 2.vyd. Praha: Prostor, 2007. s. 116.

³² MISTRÍK, Erich. Ideál ženské krásy v kultúre. In: *Kultúra jako emócia. Multikultúrnazbierka esejí, nielen o „nás“*. Bratislava: Nadácia Milana Šimečku, 2006. s.131 – 146.

³³ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image*: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla. Praha: Grada, 2006. s. 22.

³⁴ DUKAN, Pierre. *Muži to rádi oblé*: Proč se přirozená krása stala tabu. Praha: Rybka Publishers, 2013. s. 120 - 123.

Římané obdivovali netypičnost lidských tváří a zvláštnost lidských povah. Kladně hodnotili štíhlé postavy a velmi negativně a kriticky se stavěli k obezitě. Aby zabránili negativním dopadům na svou postavu častým hodováním, rozšířila se mezi Římany taková forma kontroly tělesné hmotnosti, kterou dnes nazýváme bulimie, tedy záměrně vyvolané zvracení.³⁵

V Egyptě roku 1400 před Kristem kladla společnost důraz na čistotu. Muži i ženy se často koupali, česali si vlasy a používali vonné oleje. Soudobé egyptské kresby představovaly muže i ženy štíhlé, s širokými rameny a boky. Jako tlustí byli namalováni pouze cizinci. Je značně nepravděpodobné, že všichni odpovídali tomuto idealizovanému obrazu.³⁶ U Egyptanů většina vyobrazených žen představovala různé bohyně, které se oblými křivkami vyznačovaly zřídka, zbožštěná vyobrazení ženy měla ohromit lidové masy.³⁷

4.3.3 Gotika

Silný vliv křesťanské ideologie v gotice mělo za následek změnu v pohledu na lidské tělo a vzhled. Křesťanské učení zavrhovalo péči o tělesný vzhled, což se odrazilo v pojetí krásy těla. Postava Ježíše Krista se stala modelem pro tuto dobu. Proporce těla symbolizovaly skromnost, utrpení a strádání. Zobrazované postavy v gotice působily štíhlejší, avšak ne vyzábělým dojmem.³⁸

4.3.4 Renesance

V období renesance se vracel ideál krásy k antice. Převážně zdůrazňoval svalnaté mužské tělo. V tomto období byla snaha najít univerzální typ postavy, který by odpovídal „mužství“ i „ženství“. Důraz byl kladen u obou pohlaví na sekundární pohlavní znaky. U mužů šlo především o rozvoj kostry a svalstva. U žen byl kladen důraz na širokou pánev

³⁵ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 22-23.

³⁶ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o vzhledu těla*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 40.

³⁷ DUKAN, Pierre. *Muži to rádi oblé: Proč se přirozená krása stala tabu*. Praha: Rybka Publishers, 2013. s. 119 - 120.

³⁸ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 23.

a celkově zaoblené tělo s větší vrstvou podkožního tuku.³⁹ Bujné ženské tvary byly pro dobové umělce od Botticelliho až po Michelangela příležitostí ukázat své nadání. Také na náboženské obrazy pronikaly na odiv stavěné ženské oblíny.⁴⁰ V polovině 16. století prosadil Ital Luigi Coronaro tekutou dietu, díky které se změnil z líného tlustého člověka ve štíhlého muže plného energie. Coronarova dieta je jeden z prvních zaznamenaných případů účinku diety. Idea diety, která měla změnit a prodloužit život, měla spoustu stoupenců a následovníků.⁴¹

4.3.5 Baroko

V 17. století a v první polovině 18. století ovládal Evropu barokní styl. Částečně se prolínal se stylem klasicistním a v pojetí lidské krásy se příliš nelišil od pojetí renesančního. V centru zájmu zůstala harmonie postavy. Zobrazování svalnatosti mužských postav bylo v této době ještě dominantnější. U žen převládal důraz na části těla, které symbolizovaly reprodukční úlohu. Především na kulatost a plnost v oblasti břicha a pánve způsobené velkou vrstvou podkožního tuku.⁴² Sexuální přitažlivost v této době závisela spíše na celkovém vzhledu osob než na jejich skutečné hmotnosti. Muži i ženy se oblékali tak, aby vytvořili image, kterou jejich společnost v té době nejvíce obdivovala. Téměř každá postava mohla být přizpůsobena tehdejšími trendům pomocí vycpávek a šněrování.⁴³

4.3.6 Klasicismus

V Evropě 19. století se hledělo na ženské tělo jako ideál krásy dvěma odlišnými pohledy. Oba ideály byly charakteristické štíhlým pasem zvýrazněným korzetem, ale lišily se v ostatních tělesných a osobnostních charakteristikách a vlastnostech. V první polovině 19. století muži obdivovali jemné a křehké dámy s krásným obličejem, morálními hodnotami

³⁹ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 23.

⁴⁰ DUKAN, Pierre. *Muži to rádi oblé: Proč se přirozená krása stala tabu*. Praha: Rybka Publishers, 2013. s. 125.

⁴¹ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o vzhledu těla*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 41.

⁴² FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 23.

⁴³ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o vzhledu těla*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 42.

a společenským postavením. O čtvrt století později začaly těmto ženám konkurovat ženy celkově mohutnější s větším obvodem přes prsa a boky. Takové ženy pocházely z nižších vrstev společnosti. Mnohdy to byly herečky nebo prostitutky. Na konci století se prosadil medicínský názor, který prosazoval plnější postavu jako znak tělesného zdraví. Mnoho žen se začalo znepokojovat tím, že jsou příliš štíhlé.⁴⁴

Snaha žen udržet si štíhlost byla až překvapující. I přes propagaci myšlenky, že každý člověk je individualita a každý je zajímavý jiným způsobem, soudobé plakáty, móda a poezie považovaly štíhlost za hodnou obdivu. První náznaky ve formě klinik, vodních koupelí a lázní pro otlé se objevily již ve čtyřicátých letech 19. století. Kliniky vedené převážně ženami léčily klientky klidem, ponořováním do vody, vegetariánskými dietami a k pití jim byla podávána voda, která byla pro tuto dobu jako nápoj neobvyklá. Úbytek hmotnosti byl cílem kůry. Vedlejší efekt ošetřování vodou měl za následek potrat, což bylo záměrem některých klientek.⁴⁵

4.3.7 Dvacáté a jednadvacaté století

Klasicistní vzhled ženy zůstal ideálem i před 1. světovou válkou, avšak přibýly některé nové znaky. Křehkost už nebyla žádaná, naopak se zdůrazňovala štíhlá linie. Ideální žena měla větší boky a ňadra, ale díky štíhlé linii její postava působila vysokým a vzpřímeným dojmem.⁴⁶ V roce 1910 byla tloušťka podrobena vědecké analýze, o jejich vlastnostech se diskutovalo, spekulovalo. Jakmile se veřejnost dozvěděla, že tloušťka je špatná, všemožně se jí snažila zbavit.⁴⁷

Po 1. světové válce se objevila konfekce ve vymezených standardních velikostech. Těla se musela přizpůsobovat šatům, místo toho, aby byly šaty šity na míru, jako tomu bylo do roku 1919, kdy si ženy nechávaly šít oblečení na míru, nebo si šily oblečení samy. Ve dvacátých letech byly v módě lehké látky a odhalující oděvy, přebytečné faldy se již nemohly

⁴⁴ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 23-24.

⁴⁵ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o vzhledu těla*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 43-45.

⁴⁶ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 24.

⁴⁷ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o tělesném image*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 45 – 46.

skrývat pod sámečky a kanýrky. Ženy, kterým tyto normalizované velikosti nepadly, si připadaly jako podřadné a nenormální.⁴⁸

Siluetu se zploštily a rysy celkově nabyly chlapeckého vzhledu. Ženská krása se hodnotila podle obnaženosti nohou, proto se začaly zkracovat sukně, a též kosmetikou upraveného obličeje. Velký rozvoj médií ve 20. letech měl dopad na jednotvárné požadavky na tělo.⁴⁹

Částečný návrat k starším ideálům byl zaznamenán ve 30. letech. Byl zúžen pas, sukně byly prodlouženy, ale důraz byl především kladen na velikost prsou. Erotičnost velkých ňader ve 40. letech předčily odhalené nohy.⁵⁰ V tomto období byl u žen silnější strach z tloušťky. Obezita byla spojována s řadou nemocí. To samé platilo i pro děti. Mylně se domnívalo, že tlusté děti snadněji dostanou obrnu, se kterou byla obezita spojována, než děti drobné. Preventivní léčbou byla dieta.⁵¹

Hollywoodský módní průmysl ovlivnil v 50. letech západní svět. Tělesný ideál zde představovala Marilyn Monroe. Její útlý pas, klenoucí ňadra a houpavá chůze na vysokých podpatcích udávaly směr, kterým se ubíraly všechny ženy toužící mít ideální proporce. Stala se symbolem smyslnosti a ženské krásy pro většinu populace.⁵² K útlým pasům pomáhaly korzety a stahování. Stahovací kalhotky nosily dokonce i dospívající dívky.⁵³

Tělesný ideál, který přišel v 60. letech, mnoho lidí spojoval s obdobím největšího nárůstu poruch přijímání potravy u ženské populace. Do módního světa vstoupila Angličanka Leslie Hornby Armstrong alias „Twiggy“. Útlá dívka vážící 44 kilogramů se stala vzorem mnoha žen. Štíhlá postava se stala symbolem nekonvenčnosti a svobody. Mužská část populace s tímto trendem moc nesympatizovala kvůli vyhublým partiím převážně v hrudní

⁴⁸ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla*: Jak chápat a odmítat mýty o tělesném image. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 46.

⁴⁹ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image*: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla. Praha: Grada, 2006. s. 24.

⁵⁰ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image*: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla. Praha: Grada, 2006. s. 24.

⁵¹ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla*: Jak chápat a odmítat mýty o tělesném image. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 47.

⁵² FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image*: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla. Praha: Grada, 2006. s. 24-25.

⁵³ CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla*: Jak chápat a odmítat mýty o tělesném image. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 48-49.

části. Tento trend posílil uvedením francouzských bikin do módy, které se lépe vyjímalý na štíhlých postavách.⁵⁴

V pohledu na životní styl a krásu je společnost 21. století různorodá až extrémní. Kromě XXL modelek, které nezdřídka mohou být označovány jako obézní, či pohubkých modelek, se extrémy vyskytují i mezi příznivci zdravého životního stylu. Například fenoménem na sociálních sítích, symbolem krásy a módní ikonou současnosti je 37letá americká televizní osobnost, modelka Kim Kardashian. Její postava je typu přesýpacích hodin a má výrazné křivky – plná prsa, štíhlý pas, široké boky, velký zadek a štíhlé nohy.

V současnosti existuje společenský nátlak přizpůsobit se médiím prezentovanému ženskému ideálu pevného a štíhlého těla s vypracovanými svaly. Prodej výrobků a nepřetržitý příděl informací a „pravd“, kterými nás ovlivňují média, vytváří mýtus o ideální štíhlé ženské postavě. Žijeme ve světě, který na nás působí nejrůznějšími formami, mezi které například patří i přizpůsobení vzhledu a chování obecným zákonům současné společnosti. To převažuje nad hodnocením osobnosti, charakteru, produktivity a společenského přínosu.⁵⁵ Každá generace se srovnává s jinými vzory a svoje představy si podrží po celý život. Lze konstatovat, že dnes stejně jako v historii se ženy snaží dosáhnout ideálu doby, kterým není nadváha a obezita.⁵⁶

Podle výzkumu World health organization z roku 2014 vyplývá, že lidé starší 18 let trpí celosvětově nadváhou u 38,3 % mužů a 39 % žen. Obezitou trpí celosvětově 10,8 % mužů a 14,9 % žen též starších osmnácti let. Z výzkumu dále vyplývá, že v České republice trpí nadváhou 69,2 % mužů a 52,1 % žen starších osmnácti let. Obezitou trpí 24,7 % mužů a 23 % žen výše uvedeného věku. Výskyt obezity je zaznamenán ve všech zemích, od roku 1980 se globální výskyt obezity více jak zdvojnásobil, nejvyšší výskyt obezity je zaznamenán na americkém kontinentu.⁵⁷

⁵⁴ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 25.

⁵⁵ FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. s. 25-26.

⁵⁶ CROOKOVÁ, Marion. *V zajištění image těla: Jak chápat a odmítat mýty o tělesném image*. North Vancouver: OLDAG, 1995. s. 50.

⁵⁷ *Worldhealthorganization* [online]. [cit. 2017-06-06]. Dostupné z: http://www.who.int/gho/ncd/risk_factors/overweight/en/

Hlavními příčinami obezity jsou vliv prostředí a dědičné predispozice jedince. U více jak 90 % lidí s obezitou je její příčinou vzniku nepoměr mezi příjmem a výdejem energie, dále omezení pohybu a zájídání stresu. Za příčinu nadváhy a obezity je často pokládáno jiné onemocnění, ve skutečnosti je však velmi málo nemocí, které významně přispívají k rozvoji nadváhy a obezity.⁵⁸

4.4 Osobní atraktivita

Základ osobní atraktivity tvoří chování a vystupování společně s charismatem. Osobní atraktivita je hlavní činitel při utváření a zejména trvání interpersonálních vztahů. Hlubší vzájemné poznání teprve ukáže, nakolik jsou přitažlivé osobní kvality, kterými jsou postoje, názory, přesvědčení, víra, hodnoty, potřeby, zájmy a způsob života. To platí jak pro přátelské, tak i partnerské vztahy. Lze poukázat na shodnost nebo podobnost vlastností, hodnot, zájmů, jakožto základu atraktivity, zatímco protikladnost je atraktivní jen v omezené míře. U fyzicky atraktivnějších lidí může hlubší poznání způsobit zklamání, naopak u méně atraktivních lidí mohou být objeveny vysoce žádané a ceněné vlastnosti. Lidé, kteří si jsou podobní, si poskytují vzájemné potvrzení sebe sama, zatímco rozpory v podstatných záležitostech vedou k negativním soudům o jiném člověku, případně až k jeho odmítnutí. Pro výběr partnera ke komunikaci na internetu platí také určitá hlediska. Není zde dojem z fyzického vzhledu a mohou být uvedeny i klamné informace prezentované jedincem o sobě samém. Anonymita tohoto prostředí však může vést k vyšší míře sebe odhalení. Projevované blízké postoje či názory zvyšují atraktivitu účastníků komunikace na internetu více, než například smysl pro humor, kreativita, zajímavost, inteligence apod. Naopak projevy agrese či exhibicionismu atraktivitu snižují.⁵⁹

4.4.1 Charisma

Pod osobní atraktivitu patří bezesporu také osobní kouzlo člověka neboli charisma, na které lze nahlížet jako na určitou vlastnost člověka. Pojem charisma je rys osobní přitažlivosti, kouzla (slovo charisma je pravděpodobně řeckého původu a vzniklo složením

⁵⁸ MATOULEK PH.D., MUDr. Martin. *Příčiny vzniku obezity*. Obezita.cz [online]. 2016 [cit. 2017-06-24].

Dostupné z: <http://obezita.cz/index.php?pg=clanek&nazev=priciny-vzniku-obezity>

⁵⁹ VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. s. 254.

slova charis – milost a slova ma -působení, to znamená být obdarovaný něčím posvátným, nějakou vyšší silou, bohy). Člověk, obdařený charismatem, vyzařuje jakýsi přesvědčivý, atraktivní magnetismus, který nevyplývá z jeho fyzických atributů. Obecně lze říci, že každý člověk méně či více vyzařuje něco, co není hmatatelné, co se nedá naučit, ale byl tím „obdarován“. O charizmatických lidech se říká, že umí číst emoce ostatních, jsou schopni vycítit, co na lidi zapůsobí.⁶⁰

Osm nejpodstatnějších rysů charismatu kategorizoval A. Fehringer takto:

- **Vzhled.** Nejde o to, zda toho či onoho jedince ostatní považují za atraktivního nebo ne, avšak první dojem hraje vždy velkou roli. Je důležité pečovat o svůj zevnějšek, protože charisma a atraktivita jsou úzce spojené.
- **Šarm.** Co mají společného natolik odlišní jedinci jako je například výřečný J. F. Kennedy, nesmělý James Dean a komik Charlie Chaplin? Všichni byli úžasně charismatičtí, a co je nejdůležitější, byli sami sebou.
- **Duševní hodnoty.** Do této kategorie zejména patří inteligence, odhodlání, pevná vůle a vlastní názor.
- **Sociální kompetence.** Charismatičtí lidé se chovají mile, slušně a s respektem k ostatním lidem.
- **Charakterové vlastnosti.** Lidé s charismatem se drží svých vlastních zásad, názorů a přesvědčení, ke kterým patří další klíčové kompetence jako je kreativita, důstojnost, sebevědomí a optimismus a díky tomu tyto lidé působí důvěryhodně.
- **Schopnost jednání v krizových situacích.** V těžkých situacích vystupují jako zachránci, protože dokážou překonat tradiční postoje a nebojí se nových nápadů a vizí.
- **Charismatické vedení.** Charismatický člověk ve vedoucí funkci je vzorem pro své podřízené, je jimi respektován a působí důvěryhodně.⁶¹

⁶⁰ FRANČE, Vojtěch. *Charisma*. In: Grafologie a psychologie [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2010/04/charisma.html>.

⁶¹ FEHRINGER, Andrea, Thomas KÖPF a Helmut BERGER. *Probud'te v sobě skrytý šarm: jak ukázat to nejlepší ze své osobnosti a přitom zůstat sám sebou*. Vyd. 1. České Budějovice: DM - DrogerieMarkt, 2013. s. 13-14.

4.5 Sexuální atraktivita

Sexuální atraktivita má funkci evolučně založeného pohlavního výběru. Ženám se líbí silní a spolehliví muži, protože budou dobrými otci a ochránci. Mužům se líbí ženy, které mají ideální poměr mezi rameny, prsy a boky. Jsou to fyzické znaky budoucích dobrých matek. Tato tvrzení jsou zpochybnitelná, protože sexuální ideál muže a ženy je v různých kulturách a dobách různý a v historii se mění (přechod od barokní kyprosti k dnešní štíhlosti). Dnes už převážně sex neslouží za účelem plození dětí, činitelem je očekávání intenzivního sexuálního zážitku, nikoli aspekty rodičovství. U mužů dominují fyzicky přitažlivé ženy.⁶²

4.5.1 Sexuální atraktivita žen

Žádné ženě není zcela lhostejné, jak vypadá. Je to ženská přirozenost. Ženskou atraktivitu můžeme zvýraznit nebo vytvořit pomocí šatů, spodního prádla, kosmetiky, celkovým stylem oblékání, zvýrazněným chováním a dalšími triky. Každému se líbí něco jiného, ale to podstatné máme naším vývojem v sobě podvědomě zafixováno. Sexuální atraktivita ženy je z velké části závislá na kráse a věku. Intelkt ženy a to co z ní vyzařuje, může významně podtrhnout nebo zbourat celkový dojem, nikoli však nahradit.⁶³

Věk ženy je nezávisle na kultuře prvním ukazatelem plodnosti. Muži, bez ohledu na své stáří, preferují ženy ve věku dvaceti až třiceti let pro zajištění si exkluzivního sexuálního přístupu k ženě po celou dobu jejího plodného období. Po tomto věku povolna ženská atraktivita klesá a tento pokles vrcholí kolem padesátky v období menopauzy.⁶⁴

Dalším faktorem je vzhled ženy. Heterosexuální, nepedofilní muži preferují ženy s průměrnou hmotností a typickým poměrem boků k pasu. Velikost ňader je dalším ukazatelem atraktivity žen. Většina mužů v současné době upřednostňuje nadprůměrnou velikost poprsí. Toto tvrzení není historicky ani kulturně stálé. Více než velikost ňader je pro muže atraktivní tvar ňader. Dále má na atraktivitu ženy vliv například barva a délka vlasů, barva očí, které jsou muži posuzovány dle vkusu konkrétního jedince. Na atraktivitu má

⁶² NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Academia, 2009. s. 359 - 360.

⁶³ PASTOR, Zlatko. *Sexualita ženy*. Praha: Grada, 2007. s. 34 - 36.

⁶⁴ WEISS, Petr. Sexuální atraktivita a její determinanty. *Psychiatrie pro praxi* [online]. 2009, s. 189-190 [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/04/08.pdf>

většinou negativní vliv obezita, podvýživa nebo neupravený vzhled, kterými mohou být například zkažené zuby, slepené a mastné vlasy.⁶⁵ Poměr prsa - pas - boky a mladistvý vzhled souvisí s reprodukční snahou mužů o nalezení takové partnerky, která nejlépe „zhodnotí“ jeho geny a postará se o jeho potomky. Prsa symbolizují schopnost kojení, úzký pas popírá těhotenství a boky zvýrazňují širokou pánev a naznačují snadný porod.⁶⁶

Tělesný pach je spolehlivý indikátor zdravotního stavu tak i atraktivity. Čich hraje stále velkou roli v lidské sexualitě. Postpubertální ženy produkují mnohé látky různými částmi těla (poševní sekrece, podpažní jamky, kolem bradavek), které se mění během menstruačního cyklu. Tyto oděry vzbuzují sexuální zájem mužů.⁶⁷ Působením feromonů vznikají nejrůznější kombinace interindividuálních vzorců sexuální atraktivity doplněné o sociální zkušenosti jedince.⁶⁸

Sexuální signalizace se řídí podle menstruačního cyklu žen. Kolem ovulace, tedy uprostřed menstruačního cyklu jsou ženy nejvyzývavější a nejvíce sexuálně laděné. I když si to samy ani mnohokrát neuvědomují. Nosí například provokativnější oblečení, více šperků, častěji navštěvují bary a restaurace, mají více erotických fantazií a jsou i nejvíce nevěrné. U žen, které mají trvalý vztah a užívají hormonální antikoncepci, dochází k těmto jevům podstatně méně. Mužské sexuální preference jsou určeny především takovými charakteristikami objektu, které jsou z hlediska reprodukce relevantní. Ženy však na procesu sbližování aktivně participují, nejsou tedy pouhými pasívnými objekty mužské aktivity.⁶⁹

⁶⁵ WEISS, Petr. Sexuální atraktivita a její determinanty. *Psychiatrie pro praxi* [online]. 2009, s. 189-190 [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/04/08.pdf>

⁶⁶ PASTOR, Zlatko. *Sexualita ženy*. Praha: Grada, 2007. s. 34.

⁶⁷ WEISS, Petr. Sexuální atraktivita a její determinanty. *Psychiatrie pro praxi* [online]. 2009, s. 189-190 [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/04/08.pdf>

⁶⁸ NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Academia, 2009. s. 363.

⁶⁹ WEISS, Petr. Sexuální atraktivita a její determinanty. *Psychiatrie pro praxi* [online]. 2009, s. 189-190 [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/04/08.pdf>

5 Atraktivita tváře

Prvním hlediskem při vnímání tváře je, zda se nám líbí, přitahuje nás, nebo naopak nás tvář ničím nezaujala, či nás odpuzuje. Kontext situace může mít vliv na vnímání atraktivity u daného jedince. Atraktivita ovlivňuje naše sociální aktivity a rozhodnutí. Nejvíce se však uplatňuje při výběru partnera. Atraktivnější jedinci jsou více žádaní, začínají svůj sexuální život dříve a mají vyšší počet sexuálních partnerů. Tvář však není jedinou částí těla, jež ovlivňuje vnímání fyzické atraktivity, dalšími důležitými komponenty fyzické atraktivity jsou tělesná výška, míra korpulentnosti, poměr pasu a boků, velikost prsou u žen a poměr pasu a ramen a muskulatura u mužů.⁷⁰

Lidská tvář přitahuje naši pozornost, po našich předcích dědíme rysy tváře, jako jsou např. tvar očí, nosu, brady. Každý člověk je originál a tyto zděděné rysy vytvářejí zcela jedinečné uspořádání. Rysy, jako jsou například zbarvení kůže nebo tvar těla, se v minulosti vyvinuly částečně jako adaptace na klimatické podmínky.⁷¹

Po většinu 20. století převládal vědecký názor, že ideály krásy se liší v individuálních preferencích nebo v závislosti na kulturně-sociálních aspektech společnosti. Tedy, že atraktivita tváře je otázkou vkusu každého jedince. Atraktivita tváře však není pouhou otázkou vkusu, hodnocení atraktivity je ovlivněno biologickými faktory. Mužům se líbí ženy s velkýma očima, malým nosem a malou bradou (znaky blíží se instinktivnímu schématu dítěte).⁷²

Experiment Langloisové a jejich spolupracovníků v letech 1987 – 1991 (hodnocení zahlédnutých tváří) ukázal, že kojenci se raději a déle koukali na lidské tváře, které dospělí lidé považují za atraktivní, přičemž atraktivita matky v preferencích dítěte nehrála roli. Nepředpokládá se, že takto malé děti by byly ovlivněny módou nebo místními představami o atraktivitě. Nejspíš se již rodíme s jakousi hrubou představou, co je na tvářích přitažlivé.⁷³

⁷⁰ BLAŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 189.

⁷¹ ETCOFF, Nancy. *Proč krása vládne světem*. Praha: Columbus, 2002. s. 143-147.

⁷² NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Academia, 2009. s. 363.

⁷³ BLAŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 189 -190.

5.1 Průměrovost a symetrie tváře

Určitá průměrovost je jednou z vlastností atraktivní tváře. To znamená, že se celkové sestavení tváře blíží domnělému průměru v dané populaci. Poprvé si tohoto jevu všiml sir Francis Galton. V polovině 19. století sestavoval kompozici ze snímků zločinců a myslel si, že tak získá typický vzhled zločinného jedince. Kompozitní snímky vytvářel pomocí negativů tváří, jež naskládal přes sebe. Výsledná tvář, která byla vytvořena pomocí kompozice, byla mnohem více atraktivní než tváře jedinců.⁷⁴ Na tento objev se strhla kritika, že výsledná tvář je hladší a nemá žádné viditelné vady na kráse, jako je například akné u jednotlivců. Další studie vyhladila tváře a sestavila kompozitní snímek z upravených snímků a ukázalo se, že tento fakt nehraje až tak výraznou roli. Průměrované tváře obsahují prvky, které jsou lidem povědomé, proto je mohou hodnotit pozitivněji než konfiguraci atypických prvků.⁷⁵

Dalším významným znakem fyzické atraktivity tváře je míra její symetrie. Obličej ženy by měl být symetrický, hladká pleť bez známek vad a vrásek, malý nos, velké oči, vyšší lícni kosti, plné rty, zdravé zuby pravidelně rozmístěné a vlasy zdravé a lesklé. Symetričnost a proporcionalita obličeje a v podstatě celého těla signalizuje nepřítomnost genetických anomálií.⁷⁶

Symetrie těla není absolutní, jsou v ní větší nebo menší asymetrie, které jsou u lidského těla téměř pravidlem. Pokud není asymetrie, kterou vidíme nejčastěji v obličejí (nestejně oční štěrby, různé uložení ušních boltců, jedna polovina obličeje – zpravidla pravá, je větší, nestejně vyklenutí tváří) většího rozsahu, nevzbuzuje dojem ošklivosti, neruší celkovou harmonii těla. Spíše jsou zajímavé a odvádějí pozornost od přesných geometrických tvarů a nevzbuzují dojem strnulosti.⁷⁷

Lidské tělo je bilaterálně symetrické a proto lze asymetrii tváře rozdělit na směrovou a flukтуаční. Směrovou asymetrii lze nazvat systematické rozdíly mezi pravou a levou stranou obličeje, způsobené zejména aktivitou daného jedince (mimické svalstvo jedné strany obličeje

⁷⁴ GALTON, F. (1878): Composite portraits. *Nature* 18: s. 97–100.

⁷⁵ BLAŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 190-193.

⁷⁶ BRYCHTA, P., STANEK, J. a kol. *Estetická plastická chirurgie a korektivní dermatologie*. Praha: Grada, 2014. s. 37.

⁷⁷ PINTÉR, L. *Estetická chirurgie*. Nucleus HK, 2007. s. 12-13.

je využíváno výrazněji). Flukтуаční asymetrie jsou náhodné horizontální i vertikální rozdíly mezi oběma stranami obličeje, vznikající v důsledku poruch a nerovnoměrnosti vývoje jedince. Schopnost organismu vyrovnat se s negativními vlivy prostředí, by měla odrážet flukтуаční asymetrie, zatímco asymetrie směrová je spíše důsledkem jeho aktivit. Čím je flukтуаční asymetrie nižší, tím je daná tvář hodnocena jako atraktivnější.⁷⁸

5.2 Kůže

Atraktivitu tváře ovlivňuje mnoho faktorů a jedním z nich je kůže na obličeji, kterou nazýváme slovem pleť. U ní můžeme hodnotit kvalitu, texturu a barvu, vypovídá o stáří jedince a jeho zdravotním stavu. V průběhu stárnutí se na tváři objevují vrásky z nízkého napětí kůže a pigmentové skvrny. Na pokožce, která je nejsvrchnější vrstvou kůže, se mohou projevit zdravotní problémy jako například ekzém, akné, kožní infekce nebo žloutenka. Všechna tato hlediska ovlivňují hodnocení atraktivity tváře. Například v Asii je u žen světlejší odstín kůže považován za atraktivnější. S trendem slunění přichází atraktivita tmavěji zabarvené kůže. Problematika barvy kůže je velice citlivá. U jedinců s tmavší barvou kůže se jedná o jeden z nejvýraznějších znaků posuzovaný v nejrůznějších rasových teoriích na mnoha místech naší planety.⁷⁹

Obliba opálené kůže se lišila v různých kulturách a obdobích. V r. 1923 nastal převrat ve smýšlení o bronzové pleti jako znaku chudých, kteří často pracovali venku. Zásahu na tom měla módní ikona Coco Chanel, která se vrátila z dovolené na Riviéře do Paříže se snědou, opálenou pletí. Lékaři o tzv. „zdravém opálení“ však hovořili již na přelomu 19. a 20. století, kdy své pacienty s kožními onemocněními vystavovali přímým slunečním paprskům.

Make up, který měl pleti dodat opálený vzhled, se na trhu objevil od poloviny 20. století. Revoluční samoopalovací krém se začal prodávat od r. 1960, výsledná barva pleti však nebyla bronzově snědá, ale spíš pomerančově-oranžová.⁸⁰

⁷⁸ BLAŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 190 - 193.

⁷⁹ BLAŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 194 - 195.

⁸⁰ VAMED.cz. VAMED.cz [online]. Copyright © archa [cit. 27.06.2018]. Dostupné z: <http://www.vamed-mediterra.cz/data/tiskove/lifestyle/77-K%F9%9Ee%20jako%20zrcadlo%20zdrav%ED.pdf>

5.3 Péče o vzhled

Aktivní budování vlastní identity včetně té fyzické je jedním z významných aspektů lidských komunit. Aktivní zásahy do fyzického vzhledu nemusí být primárně cílené na zvýšení atraktivity jedince, mohou sloužit různým účelům (např. zařazení se do určité sociální skupiny), mohou ji však ovlivňovat nepřímo. Například jedinec s určitým typem účesu může ukazovat svůj pozitivní vztah k nějaké subkultuře. Způsob péče o vzhled může odkazovat na zájmy, sociální postavení, vkus a hodnoty daného člověka a podílet se tak na vzniku mezilidských vztahů. Změny vizáže lze rozdělit na trvalé a přechodné. Mezi trvalé se dá zařadit i většina operací moderní plastické chirurgie, která je ve většině případů zaměřena právě na zvýšení atraktivity s cílem posílit sebevědomí jedince. Mezi přechodné změny patří líčení tváří, očí a rtů. Některé tyto praktiky podtrhují znaky spojované se zdravím, například malování líček nebo používání make-upu pro zamaskování skvrn na kůži. Některé studie ukazují, že nalíčené ženy jsou atraktivnější než nenalíčené. Líčení rtů červenou barvou by mohlo podtrhovat dobrý zdravotní stav nebo změnu danou ovulací. Dochází k většímu prokrvení a rty jsou červenější. Vytrhávání obočí, stínování víček a úprava řas dělají optický dojem větších očí, které jsou u žen považovány za atraktivní. Nejčastější úpravou vzhledu jsou různé účesy a barva vlasů. Na pomezí trvalých a přechodných změn stojí různé tvářové šperky. Jedná se nejčastěji o náušnice, ale v současnosti se zvyšuje i obliba náušnic nosních, piercingu v jazyku, rtech či v obočí.⁸¹

Piercing je jednou z možností, jak se individuálně ozdobit. Nepřeberné množství variant šperků pro téměř každou část těla umožňuje, aby se každý zkrášlil zcela jedinečným způsobem a podle vlastních představ.⁸²

⁸¹ BLÁŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. s. 201-204.

⁸² FIKSA, Radomír. *Piercing*. Žďár nad Sázavou: SowuloPress, 2005. s. 29.

6 Plastická a estetická chirurgie

„*Estetika (z řec. aisthēsis, cil. vnímání.) Označuje to, co se týká krásy (estetický dojem, cit, soud.)*“⁸³ Slovo estetika se objevuje ve druhé polovině 18. století a jedná se o nauku hodnocení krásy či ošklivosti.⁸⁴

Zaměření, metody a cíle jsou u estetické a plastické chirurgie různé. Plastická chirurgie vychází z potřeby léčit vrozené, ale i získané vady, vyvíjela se od r. 1918 až do dnešní doby. Plastická chirurgie označuje operace, které jsou právě kvůli již zmiňovaným vrozeným vadám, chorobám či popáleninám, nezbytné a nutné. Estetická chirurgie vzešla z plastické chirurgie jako chirurgie užitná, aplikovaná, která má usnadnit postupy směřující k modelaci a zkrášlení tvarů lidského těla a tím i ke zkrášlení duše - zabývá se estetickými problémy. Estetická chirurgie je podoborem plastické chirurgie, která celý obor zaštiťuje, estetická chirurgie je tedy specializací v oboru plastické chirurgie.⁸⁵

Nové porevoluční období s sebou přináší změnu myšlení lidí ve vztahu k tělesnému vzhledu se snahou o sebezdokonalování. Dokladem toho jsou stále nově vznikající kosmetické salony, fitness centra, soukromá pracoviště estetické medicíny. Značnou roli zde hrají i média, která věnují mimořádnou pozornost zvláště estetické chirurgii. Tržní hospodářství s sebou nese i problém – handicap stárí. Při některých povoláních je dobrý vzhled jednou z důležitých částí kvalifikace. Jak jsem již popsal v předešlých kapitolách, hodnocení krásy ženy je velmi subjektivní, vizuální dojem je pouze část krásy, která je doplněna její osobností a tím, co žena vyzařuje. Estetická chirurgie se liší od ostatních chirurgických oborů tím, že je jakýmsi přechodem mezi řemeslem a uměním v přeneseném slova smyslu.⁸⁶

Plastická chirurgie byla uznána jako medicínský obor v roce 1932 a v r. 1937 český profesor a vědec MUDr. František Burian se svými spolupracovníky založil první Klinikou plastické chirurgie v Praze. Další nové pracoviště plastické chirurgie vzniklo v roce 1948

⁸³ DUROZOI, Gérard, ROUSSEL, André. *Filozofický slovník*. Praha: EWA Edition, 1994. s. 73.

⁸⁴ DUROZOI, Gérard, ROUSSEL, André. *Filozofický slovník*. Praha: EWA Edition, 1994. s. 73.

⁸⁵ PINTÉR, L. *Estetická chirurgie*. Nucleus HK, 2007. s. 12-13.

⁸⁶ MĚŠŤÁK, Jan a kol. *Estetická chirurgie: a ostatní výkony estetické medicíny*. Praha: Agentura Lucie, spol. s r. o., 2010. s. 13-14.

v Brně, později také klinika v Bratislavě a další nová pracoviště byla zřizována při fakultních, krajských a okresních nemocnicích.⁸⁷

6.1 Psychosociální hlediska kosmetických úprav

Touha po věčném mládí nebo snaha o sladění představ o sobě se skutečnou tělesnou realitou vede mnohé z nás k potřebě změny a zamyšlení se nad sebou samým. To, zda objektivní tělesný nebo funkční nedostatek skutečně vede pacienta k žádosti o estetický zákrok, totiž souvisí hlavně s tím, zda pacient uvedené nedostatky považuje jako svůj handicap. Pokud je tento domnělý či skutečný handicap prožíván jako závažný, pacient může ztrácet sebejistotu. Znejistění pak vede k zaměření pozornosti na tyto nedostatky a u potencionálního pacienta postupně narušuje psychickou stabilitu. Při řešení uvedených problémů může pomoci nejen psychoterapie, ale i úspěšný zákrok estetického chirurga.⁸⁸

Kosmetické operace se staly dostupné široké veřejnosti a jsou dnes již běžnou praxí. Individuální schopnost a talent operátora i přes veškeré technické vymoženosti zůstává v plastické chirurgii výrazněji vtisknut do výsledků jeho práce než v jiných oblastech medicíny. Během posledních 30 let došlo v plastické chirurgii k velkému pokroku, narůstá význam tohoto oboru i veřejný zájem o něj. Hlavně v oblasti operace obličeje jsou přímo hmatatelné změny operační techniky a postup jednotlivých výkonů. S rozvojem technických vymožeností, získáním nových materiálů (silikonové implantáty, endoskopické přístroje, liposukční přístroje, operační mikroskop, traumatický šicí materiál atd.) se rozšiřuje i rozsah nabízených výkonů ve snaze omladit, osvěžit obličej i jiné části těla. Devět z deseti kosmetických operací je prováděno za účelem pozastavení nebo zmírnění dopadu stárnutí tkání, ale i z důvodu zařazení se do skupiny lidí bez odchylky od běžné společensky určené normy. U osob, které jsou celý život pod psychickým tlakem v důsledku nějaké vady, která je celý život stresuje (například velký nos, malá či velká ňadra nebo nevzhledná kůže), může kosmetická chirurgie pomoci změnit jejich život a přinést jim pocit uspokojení. Mohou se tak zbavit sociální fobie a předejít nebo ukončit užívání antidepresiv. U kosmetických operací zatím stále převažuje dámská klientela (90 %). Stárnutí tkání a organismu však nelze zastavit

⁸⁷ SLEZÁK, Jan. *Plastická chirurgie: Praktický průvodce světem chirurgického zkrášlování těla*. Frýdek-Mýstek, Alpress s. r. o., 2007. s. 13.

⁸⁸ MĚŠŤÁK, Jan a kol. *Estetická chirurgie: a ostatní výkony estetické medicíny*. Praha: Agentura Lucie, spol. s r. o., 2010. s. 32.

a žádný zákrok k úpravě zevnějšku není trvalý, pouze dočasný. U kosmetických zákroků jsou a budou vždy rozhodující fyziologické a anatomické poměry jako limitující faktory jedince.⁸⁹

6.2 Nejčastější zákroky estetické medicíny

V průběhu života prochází lidské tělo a kůže biologickými změnami. Proces stárnutí těla je velmi individuální stejně jako projevy stárnutí kůže. Záleží na vrozených dispozicích jedince, na stylu života, stravě, péči o pleť, na klimatických podmínkách apod. Je řada možností, které projevy stárnutí, jako je například vysychání kůže, svráštění, vrásky, ochablost kůže a další, umožňují oddalovat a zpomalovat. Stárnutí obličeje mohou oddálit vhodně zvolené kosmetické přípravky, mikroinvazivní injekční techniky (Botox), dermatologická terapie, omlazující prostředky apod. Pokud jsou projevy stárnutí již v pokročilejším stadiu, je dalším možným řešením operace. Už Freud si uvědomil, že ego či sebevědomí je do značné míry ovlivněno i tím, jak vypadáme. Nedostatky nebo narušení tělesného vzhledu zasahují nehlubší části lidské osobnosti. Úspěšný estetický zákrok může být pro konkrétního jedince nejúčinnější a nejkratší psychoterapií.⁹⁰

V roce 2015 byla zveřejněna statistika vypracovaná Společností pro estetickou plastickou chirurgii (International Society of Aesthetic Plastic Surgery - ISAPS), což je přední mezinárodní společnost pro estetickou plastickou chirurgii s více než 2700 členy z řad plastických chirurgů z 95 zemí, kteří získali certifikaci rady. Podle výsledků této statistiky prodělalo chirurgické nebo kosmetické zákroky v roce 2014 více než 20 miliónů lidí. Globální průzkum ISAPS odhalil, že liposukce s 18,8% je na prvním místě ze všech chirurgických postupů, následuje zvětšování prsou se 17%, blefaroplastika (operace horních a dolních očních víček) s 13,5%, rhinoplastika (úprava nosu) s 9,4% a abdominoplastika (operace břicha) s 7,3%. Nejčastější neinvazivní postupy zahrnují injekce toxinů nebo neuromodulátorů (Botox, Dysport) (32,7%), injekce kyseliny hyaluronové (20,1 %), odstraňování chloupků laserem (13,1%), autoaugmentace - injekce vlastního tuku (odběr pacientova tuku z jednoho místa a jeho přenos na jiné místo) (5,9%) a ošetření IP laserem (4,4%).⁹¹

⁸⁹ PINTÉR, L. *Estetická chirurgie*. Nucleus HK: 2007. s. 13-14.

⁹⁰ MĚŠTÁK, Jan a kol. *Estetická chirurgie: a ostatní výkony estetické medicíny*. Praha: Agentura Lucie, spol. s r. o., 2010. s. 31-33.

⁹¹ Světová statistika plastických operací ze světa je poprvé k dispozici * "Bienální globální průzkum ISAPS " odhalil trendy v počtu zákroků a země, které zastávají v této oblasti přední místa * Neinvazivní zákroky dohánějí

7 Zkrášlování těla tetováním

Tetování je fenomén, který patří minulosti i současnosti a neměl by být opomíjen. Označuje trvalé barevné zdobení těla, které neslouží pouze k estetickým účelům, ale i k účelům rituálním, magickým, ovlivňující sexuální přitažlivost apod. Málomocný módní trend zdobení těla je tak rozporuplný. Na jedné straně představuje u jeho příznivců nadšení, u jeho odpůrců vyvolává znechucení. Snaha pozměnit natrvalo své tělo tetováním a dotvořit sebe sama má v sobě až vzrušující náboj. Jedinci se dostává nejen vytoužené krásy, vnitřního uspokojení, či uznání okolí, ale i pocitu jinakosti, zvláštnosti a osvobození, které je vykoupeno dobrovolně podstoupenou bolestí.⁹²

Tetování na těle provádí tatér. Slangový výraz pro tetování je „kérka“. Pojem pochází z romského slova kérovat, které v překladu do češtiny znamená rýt, nebo rýpat. Z původního vězeňského prostředí tento pojem postupně přešel do běžného slovníku.⁹³

Stále rostoucí popularitě se těší dočasná tetování, mezi která patří ozdoba kůže hennou (kresba barvou). Pro mnohé se jedná o zkušební verzi pravého tetování. Toto tetování vydrží na kůži přibližně 2-3 týdny. V posledních letech také stále více zákaznic kosmetických salónů také využívá možnost trvalého líčení tzv. permanentního make-upu. Jedná se o korekci některých vad na kráse, jako jsou například chybějící chloupky v obočí, zvýraznění obočí nebo očních linek či kontur rtů.⁹⁴

chirurgické postupy | Protex - PR služby ČTK. Úvodní strana | Protex - PR služby ČTK [online]. Copyright © 2011 [cit. 15.06.2017]. Dostupné z: <http://www.protex.cz/zprava.php?id=12584>. Zdroj: www.isaps.org

⁹² RYCHLÍK, Martin. *Dějiny odívání: Tetování, stratifikace a jiné zdobení těla*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny s. r. o., 2005. s. 7-29.

⁹³ HÁLA, Jaroslav. *Jak mluví čeští vězni: místo a úloha vězeňského argotu*. Praha: Vězeňská služba České republiky, 2012. s. 13.

⁹⁴ Tetování: Tattoo art magazín. *Dočasné tetování* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: <http://www.tetovani.com/clanek.php?id=15>

PRAKTICKÁ ČÁST

8 Vědecký výzkum

V této kapitole bych rád objasnil, témata týkající se výzkumu, tedy: cíle výzkumu, metody výzkumu a další související informace. Praktická část navazuje na část teoretickou.

8.1 Stanovení cíle výzkumu a hypotézy

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jak muži na atraktivitu žen nahlíží, jak ji vnímají, co dle jejich názorů znamená. Dále je cílem zjistit dle jakých měřítek si muži své protějšky vybírají a co konkrétně muži na ženách preferují.

Výzkum si klade jako hlavní cíl zjistit, co muži považují na ženách za atraktivní, podle čeho a dle jakých měřítek si muži protějšky vybírají, jakou míru pozornosti muži věnují preferovaným atributům, které u svých protějšků vyhledávají.

Pro účely výzkumu jsem rozdělil zkoumaný vzorek mužů na dvě věkové kategorie. První kategorie zahrnuje muže ve věku dvaceti až třiceti let, do druhé potom spadají muži od jedenatřiceti do čtyřiceti let.

8.2 Příprava výzkumu

Nejdříve jsem si zvolil výzkumný problém, kterým pro mě je subjektivní vnímání atraktivity protějšku z mužského pohledu. Následující výzkumné otázky tvoří okruhy výzkumu. Na základě položení si základních výzkumných otázek a v souvislosti se získanými teoretickými znalostmi, které jsem nabyl při zpracovávání teoretické části bakalářské práce, jsem vytvořil dotazník, který se skládá z 22 otázek

8.3 Výzkumné otázky

Položil jsem si hlavní výzkumnou otázku a další podotázky, které výzkumnou otázku doplňují. Odpovědi na tyto otázky jsou hlavním cílem tohoto výzkumu a budou na následujících stranách zodpovězeny.

- 1) Jak muži na atraktivitu žen nahlíží, jak ji vnímají?
 - a) Co pojem atraktivita pro muže znamená?
 - b) Co konkrétně muži na ženách považují za atraktivní?
 - c) Dle jakých měřítek a podle čeho si muži vybírají své protějšky?
 - d) Jak muži vnímají atraktivitu u své partnerky?

8.4 Hypotézy

Hypotézy jsou vědeckými předpoklady, které určují vztah mezi dvěma proměnnými. Jsou podloženy zkušenostmi či poznatky ze zkoumané oblasti, které lze empiricky ověřit.⁹⁵ Stanovil jsem si 5 hypotéz, které jsem následně vyhodnotil na základě nasbíraných dat z vyplněných dotazníků.

H1: Nezadaní muži si pod pojmem atraktivita protějšku představují fyzickou přitažlivost (vzhled ženy) častěji, než zadaní muži.

H2: V mužích s nižším vzděláním vzbuzují vzhledově atraktivní ženy častěji pozitivní pocity, než v mužích s vyšším vzděláním (tj. s maturitou, vyšší odborné, vysokoškolské).

H3: Štíhlá postava a blond barva vlasů u žen se líbí více mužům ve věku 20 – 30 let, než mužům ve věku 31 – 40 let.

H4: Muži ve věku 20 – 30 let si častěji volí partnerky na vyšší úrovni, než kde vnímají sami sebe, než muži ve věku 31 – 40 let.

H5: Muži ve věku 31 - 40 let preferují při výběru partnerky věkově mladší partnerky, než muži ve věku 20 -30 let.

⁹⁵ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. s. 134- 135.

8.5 Výzkumná metoda

Praktická část byla provedena kvantitativním výzkumem pomocí dotazníkového šetření. Jedná se o nejčastější metodu výzkumu, ve které jsou používány písemné otázky a odpovědi. Výhoda dotazníkového šetření je nízká časová či finanční náročnost nebo sběr velkého počtu anonymních údajů od respondentů. Nevýhodou jsou zkreslené nebo dokonce lživé odpovědi respondentů.⁹⁶

Mnou vytvořený anonymní dotazník obsahoval 22 otázek, které byly uzavřené, polouzavřené a škálové. Na začátek dotazníku jsem umístil krátký úvod s informacemi o daném tématu a časovém rozsahu.

8.6 Výzkumný soubor a předvýzkum

Cílová skupina byla složena výhradně z heterosexuálních mužů. Výzkum probíhal v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. Jako hlavní kritérium jsem si zvolil věk, spodní hranice byla 20 a horní 40 let. Výzkum probíhal záměrným výběrem respondentů.

Před začátkem mého výzkumu jsem provedl předvýzkum. Provádí se u malého vzorku respondentů a slouží k ověření, zda zvolený nástroj funguje správně. Testuje se srozumitelnost otázek a celková funkčnost výzkumného nástroje. Po vyhodnocení předvýzkumu můžeme přijít na chyby a opravit je.⁹⁷

Předvýzkum jsem prováděl za účelem srozumitelnosti otázek v dotazníku. Rozdal jsem dotazník v tištěné podobě deseti lidem. Po vyhodnocení předvýzkumu a upozornění na srozumitelnost otázek během vyplňování dotazníku jsem některé otázky přepracoval a přidal odpovědi u vícehodnotových otázek.

⁹⁶ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. pozn. 68, s. 99

⁹⁷ GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. pozn. 68, s. 69

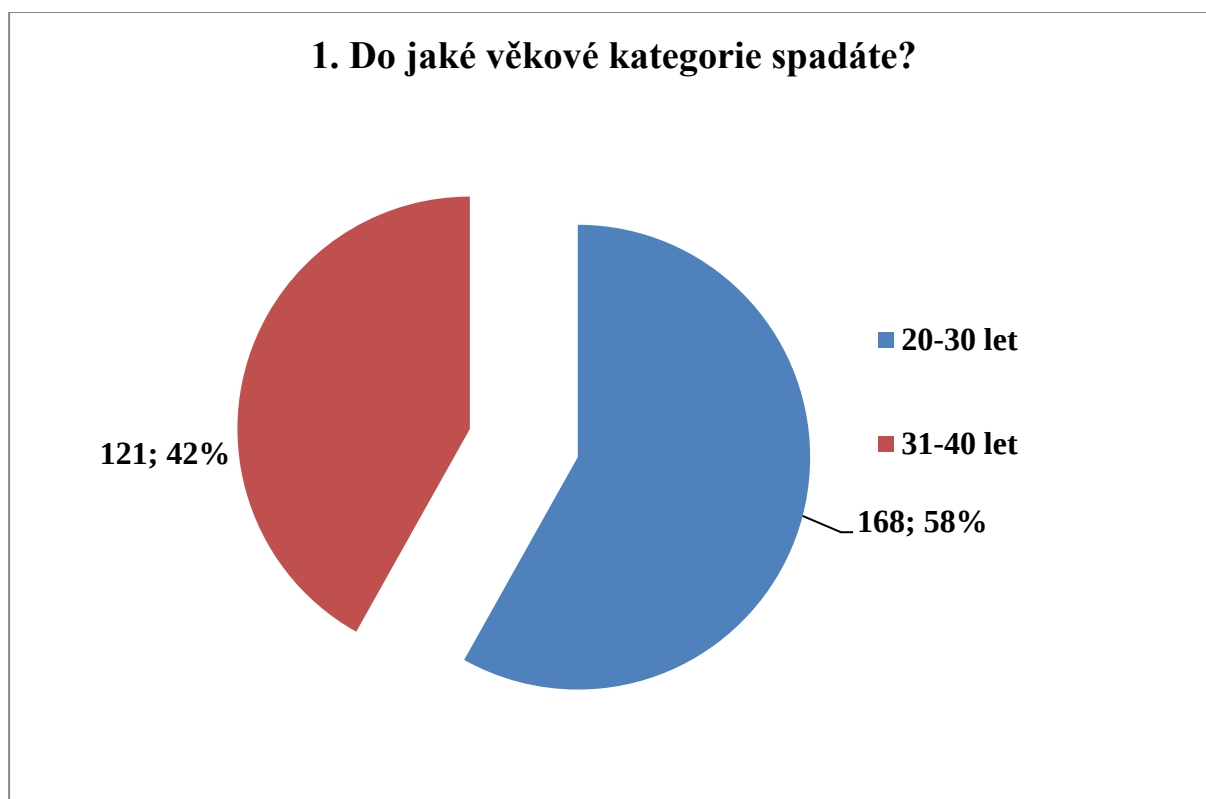
8.7 Sběr dat

Ke sběru dat jsem použil tištěnou i elektronickou formu dotazníku. Tištěné dotazníky jsem rozdával jak osobně, tak za pomoci mých kamarádů a příbuzných. Sběr dat byl poměrně jednoduchý, protože jsem se soustředil na svoji věkovou kategorii a na kategorii o něco starších mužů, mezi kterými se denně například v souvislosti s mým zaměstnáním pohybuji. Sběr probíhal v Pardubicích, Hradci Králové a Náchodě u tištěných dotazníků a zároveň na sociálních sítích pomocí dotazníku v elektronické podobě. Tištěný dotazník jsem rozdál 121 respondentům a dotazník v elektronické podobě mi vyplnilo celkem 192 respondentů. Bohužel 24 dotazníků bylo neplatných z důvodu nevyplněné otázky nebo se mi nevrátil vyplněný tištěný dotazník. Celkem jsem tedy dostal zpět 289 správně vyplněných dotazníků.

8.8 Vyhodnocení a interpretace výsledků výzkumného šetření

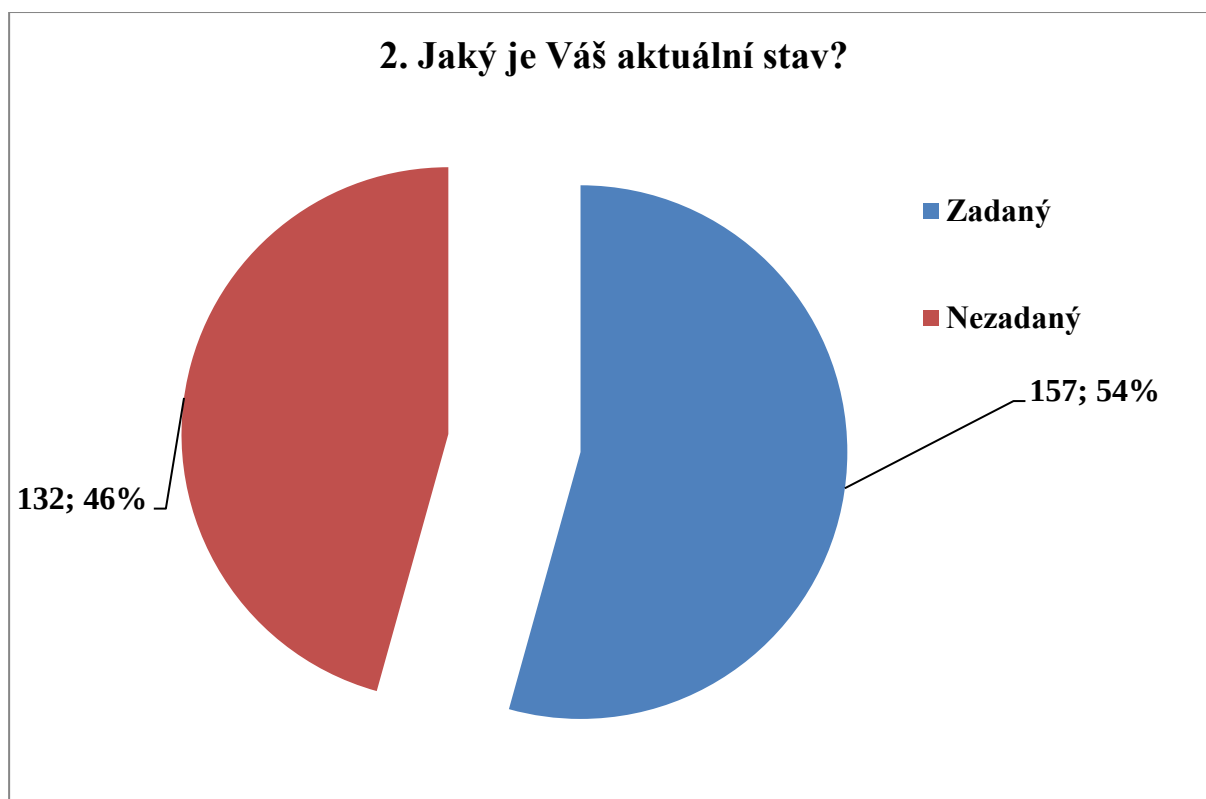
V této části uvádím jednotlivé odpovědi respondentů, které jsem získal na základě provedeného dotazování. Každá otázka má svůj vlastní graf s popisky pro lepší přehlednost. Provedené závěrečné vyhodnocení jsem provedl na základě zpracování odpovědí na jednotlivé výzkumné otázky.

Graf 1

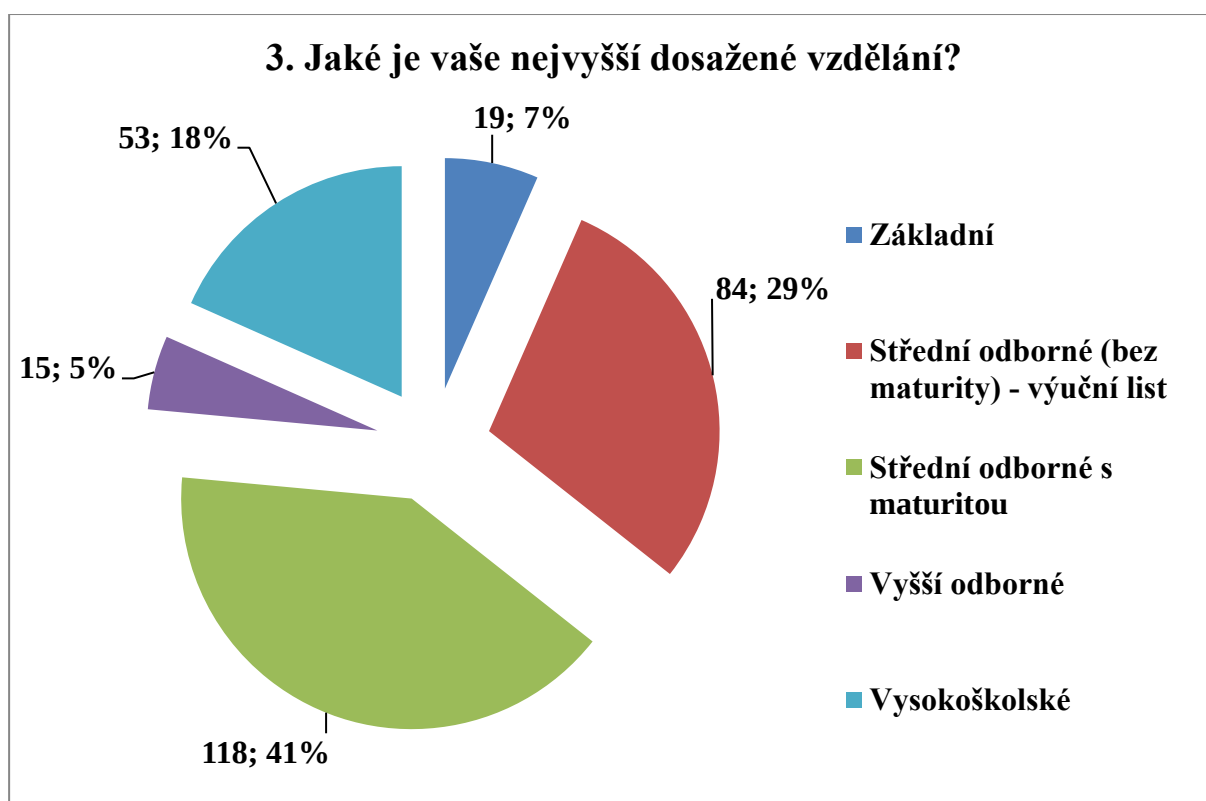
První otázka v dotazníku byla zaměřená na věkovou skupinu, do které oslovení respondenti spadají. Největší část respondentů tvořili muži ve věku 31 - 40 let, tuto věkovou kategorii zaškrtnulo 168 respondentů tj. 58 %. Menší skupinu o 121 respondentech tj. 42 % z celkových 289 oslovených respondentů tvořili muži v mé věkové kategorii 20 – 30 let.

Graf 2

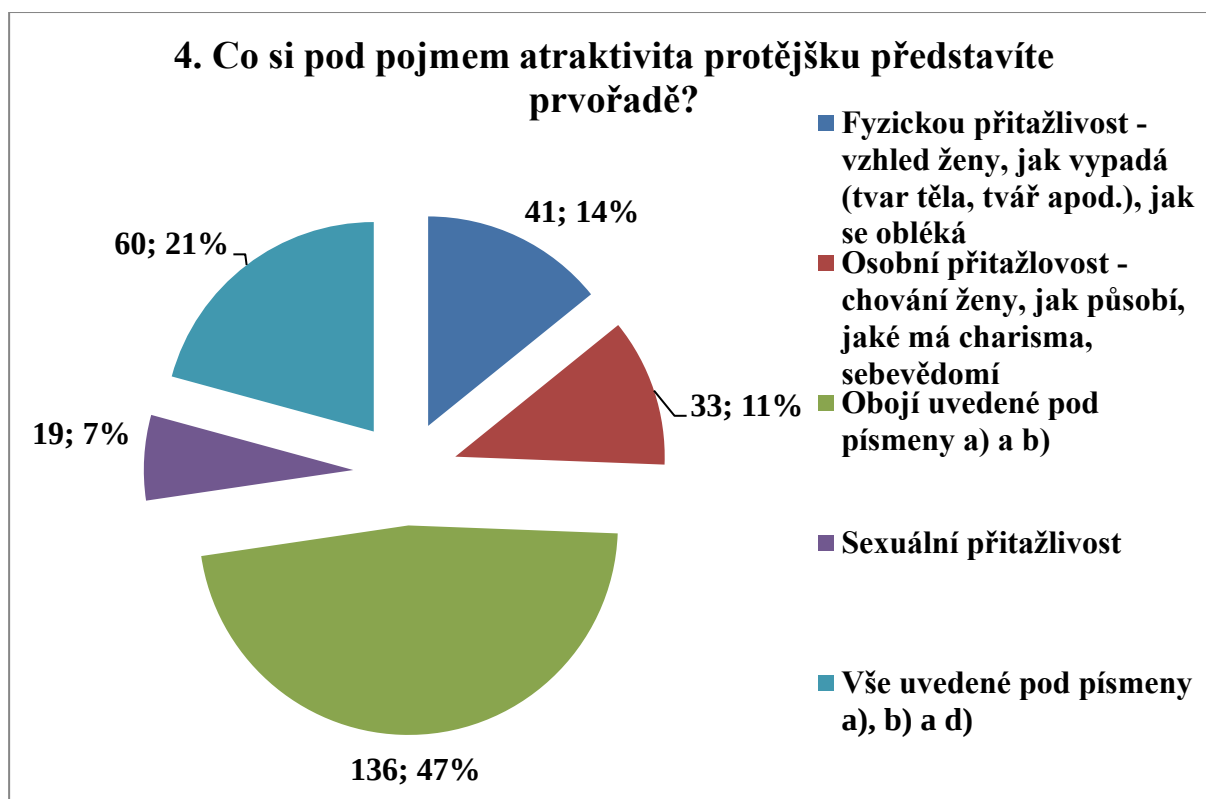
Druhá otázka byla zaměřena na aktuální stav. Větší polovina dotázaných byla zadaných, jedná 157 respondentů tj. 54 % z celkového počtu dotázaných. Druhou skupinu o velikosti 132 respondentů (46 %) tvořili nezadaní muži.

Graf 3

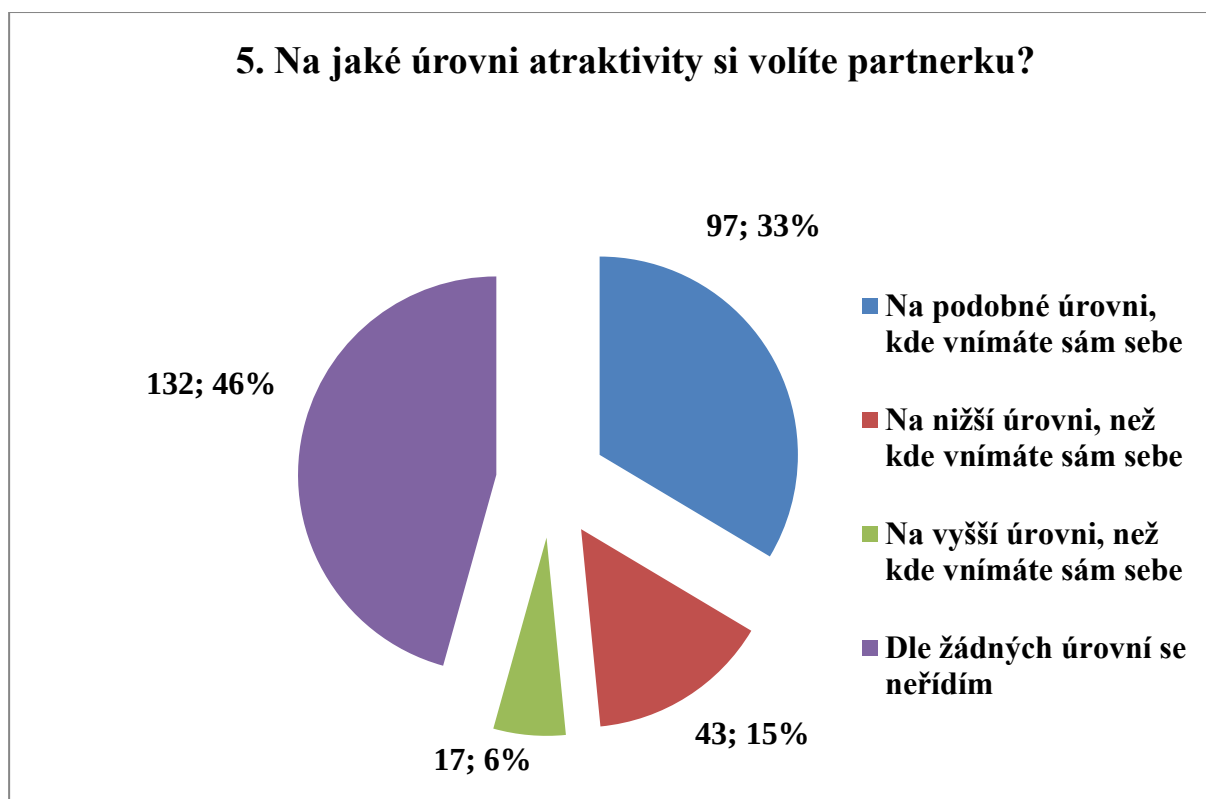
Třetí otázka byla směřována na dosažené vzdělání. Nejvíce byli zastoupeni muži se středním odborným vzděláním zakončeným maturitní zkouškou. Jedná se o 118 dotázaných tj. 41 % z celkového počtu respondentů. Je to způsobeno tím, že se v mém okolí vyskytuje hodně mých vrstevníků, kteří ještě nemají dokončenou vysokou školu, případně jim stačí maturita. Druhou skupinu tvořili muži se středním odborným vzděláním bez maturity, tedy vyučení. Jde o 29 %, tedy 84 respondentů. Dokončené vysokoškolské vzdělání mělo 18 %, tj. 53 mužů. Minoritní skupinu tvořili muži s vyšším odborným vzděláním a muži se základním vzděláním.

Graf 4

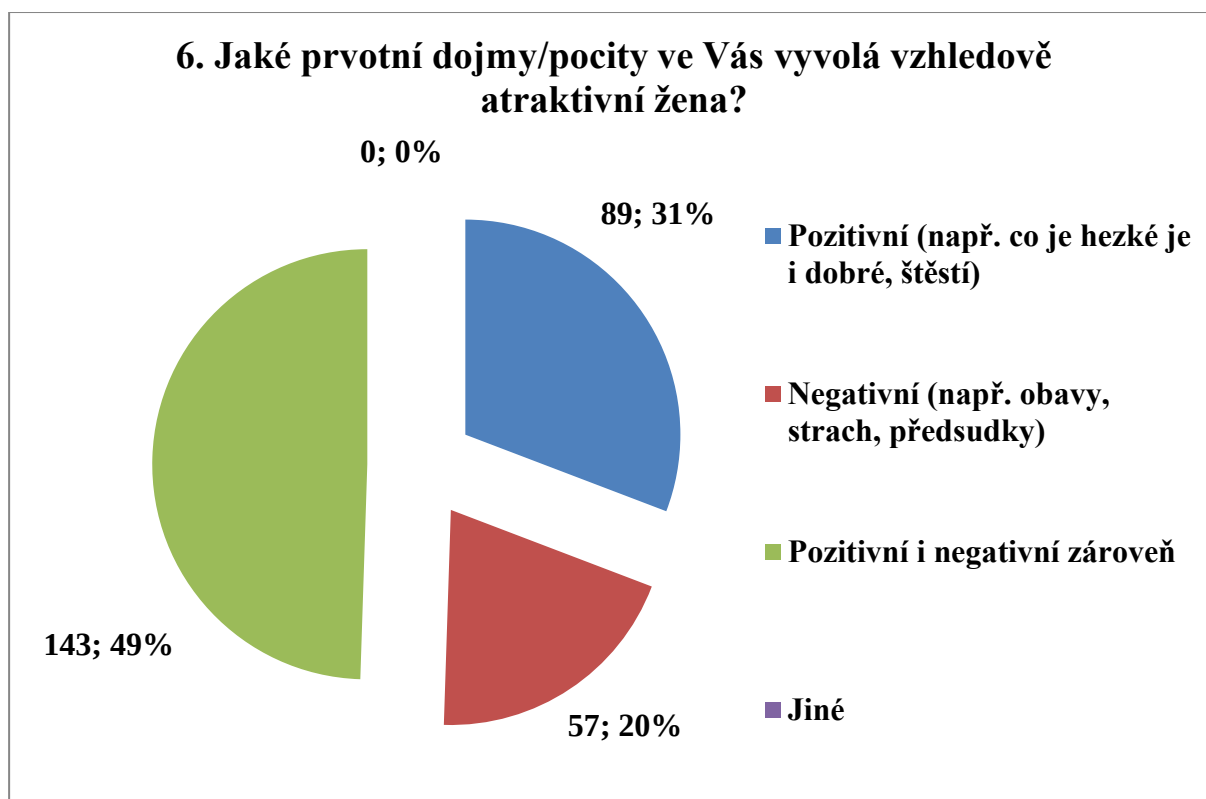
Čtvrtý graf zachycuje, co si muži pod atraktivitou protějšku představí prvořadě, co pro ně znamená. Nejvíce respondentů 136 tj. 47 % z celkových 289 dotázaných si pod pojmem atraktivita představila nejen fyzickou přitažlivost ženy - to jak vypadá, jak se obléká, jaký má tvar těla, tvář apod., ale zároveň i osobní přitažlivost, jak působí, jaké má charisma, sebevědomí. Šedesát dotázaných tj. 21 % z celkového počtu respondentů kromě fyzické a osobní přitažlivosti vnímalo také přitažlivost sexuální. Část dotázaných to je 11 % a 14 % z celkového počtu respondentů si pak pod pojmem atraktivita protějšku představila jen fyzickou nebo jen osobní přitažlivost a 7 % dotázaných pak přitažlivost sexuální. Odpověď „jiné“ a „žádná z uvedených možností“ žádný z dotazovaných nezaškrtl. Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že fyzická atraktivita společně s osobní a sexuální atraktivitou jsou významnými atributy pro upoutání pozornosti muže.

Graf 5

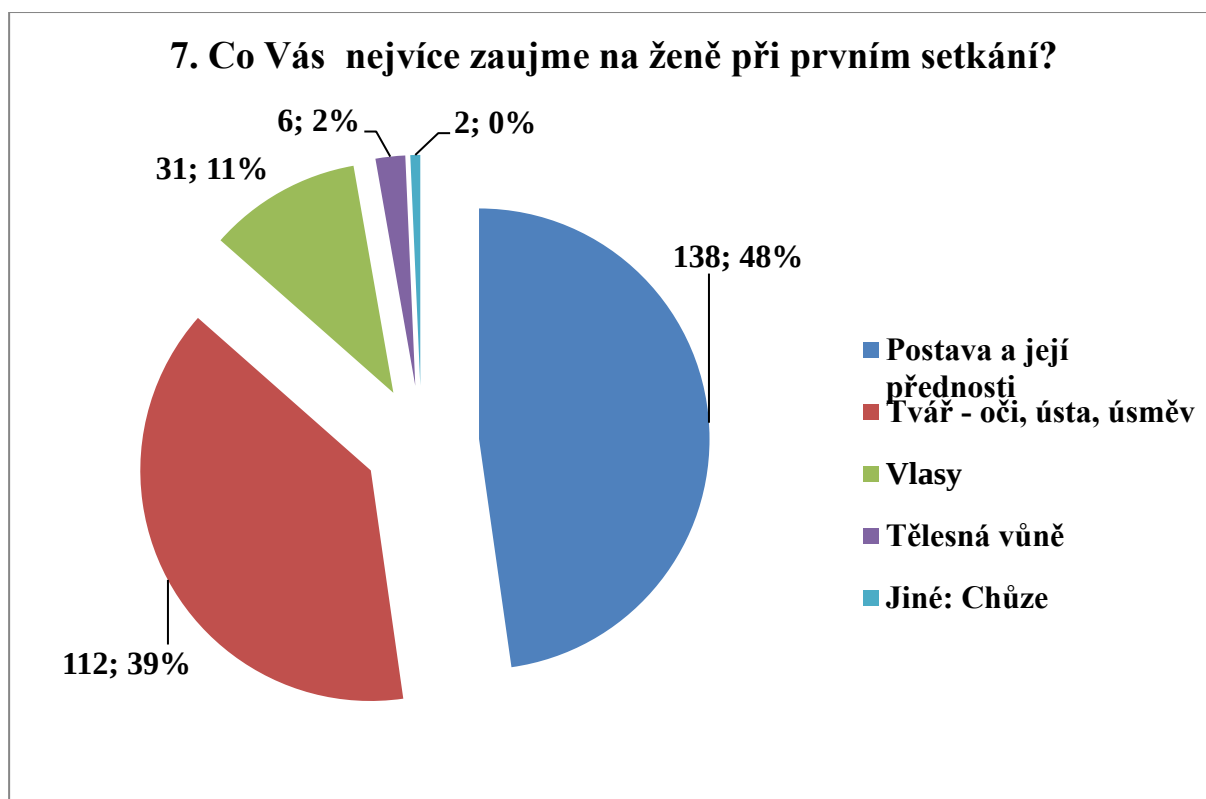
Pátý graf znázorňuje, na jaké úrovni atraktivity si muži volí partnerku. Nejvíce respondentů to je 132 (46 %) všech dotázaných se žádnou úrovní neřídí. Další skupinu 97 mužů to je 33 % z celkového počtu respondentů tvořili muži, kteří si volí partnerku na podobné úrovni, kde vnímají sami sebe. Partnerku na nižší úrovni atraktivity, než kde vnímají sami sebe, si volí 43 dotázaných to je 15 % všech dotázaných. Pouze 17 respondentů tj. 6 % z celkového počtu respondentů si volí partnerku na vyšší úrovni, než kde vnímají sami sebe, což dokládá, že se muži příliš atraktivních žen spíše obávají.

Graf 6

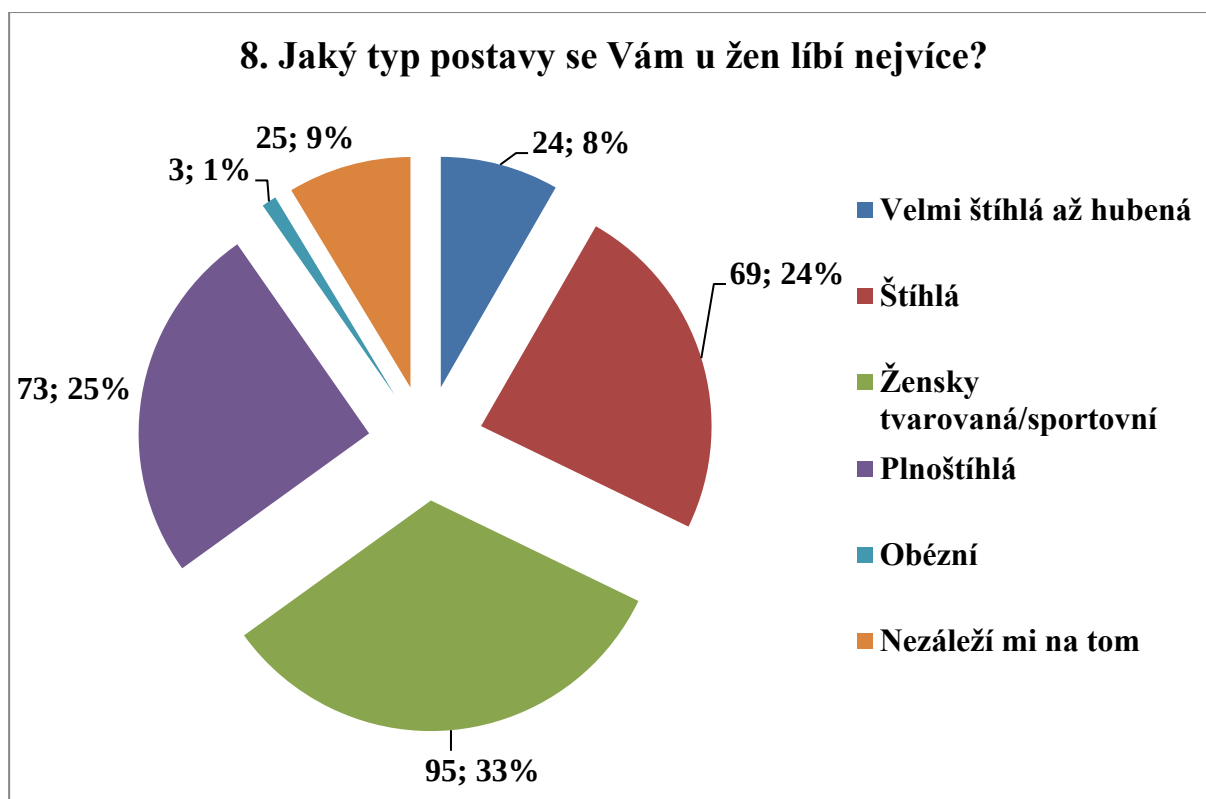
Šestý graf nám ukazuje, jaké prvotní dojmy a pocity v mužích vyvolává vzhledově atraktivní žena. Nejčastější odpověď byla „pozitivní i negativní zároveň“ a to ve 143 (49 %) případech. Spíše pozitivní dojmy a pocity vybralo 89 (31 %) mužů. Negativní dojmy vyvolává vzhledově atraktivní žena u 57 respondentů to je 20 % z celkového počtu dotázaných. Odpověď jiné neuvedl žádný respondent. Z toho vyplývá, že vzhledově atraktivní ženy v mužích vzbuzují nejen pocit štěstí, to co je hezké je i dobré, ale zároveň i určité předsudky, strach a obavy.

Graf 7

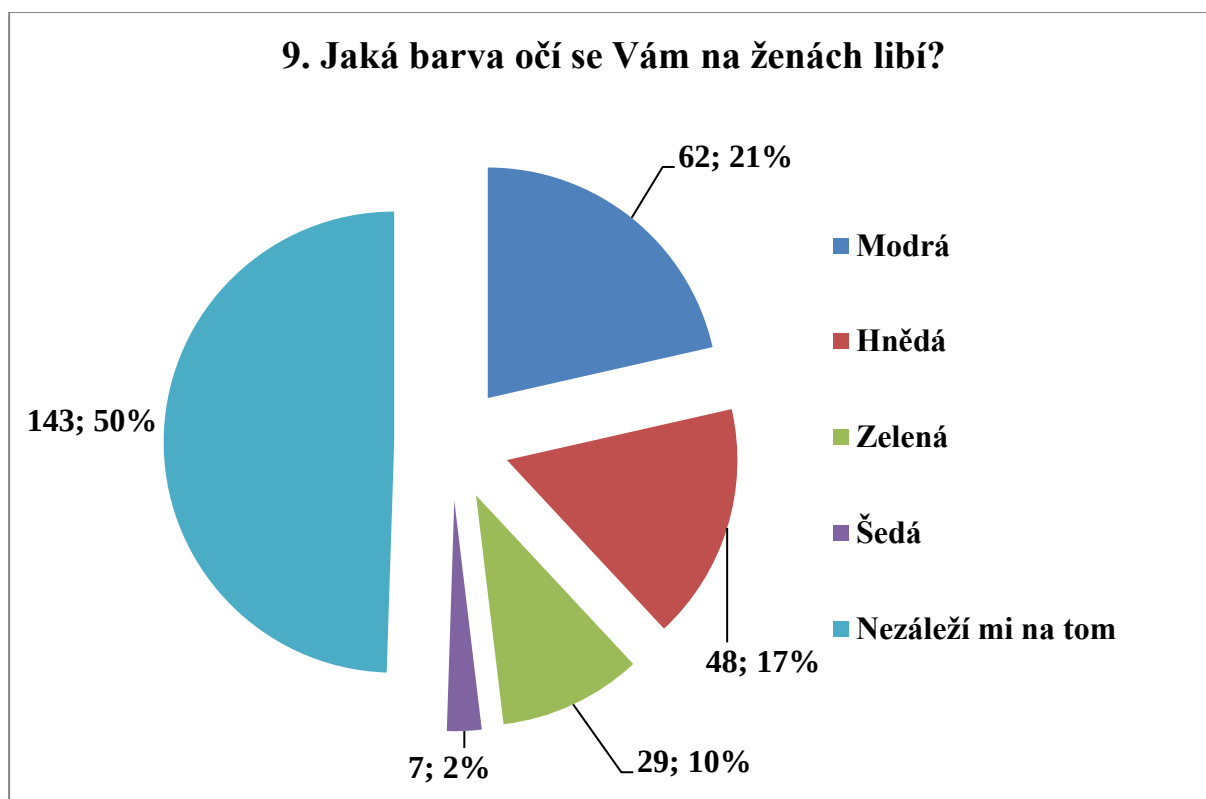
U sedmé otázky jsem zjišťoval, co zaujme muže na ženě při prvním setkání nejvíce. Podle očekávání byla nejpočetněji zastoupena odpověď „postava a její přednosti“, tu zaškrtnulo v dotazníku celkem 138 (48 %) respondentů. Druhou nejčastěji zvolenou možností bylo „tvář – oči, ústa, úsměv“, kterou zvolilo 112 (39 %) z celkového počtu respondentů. 11 % tj. 31 mužů zaujaly při prvním setkání vlasy ženy. Minoritně pak tělesná vůně a jeden respondent doplnit pod otázkou „jiné“ chůzi.

Graf 8

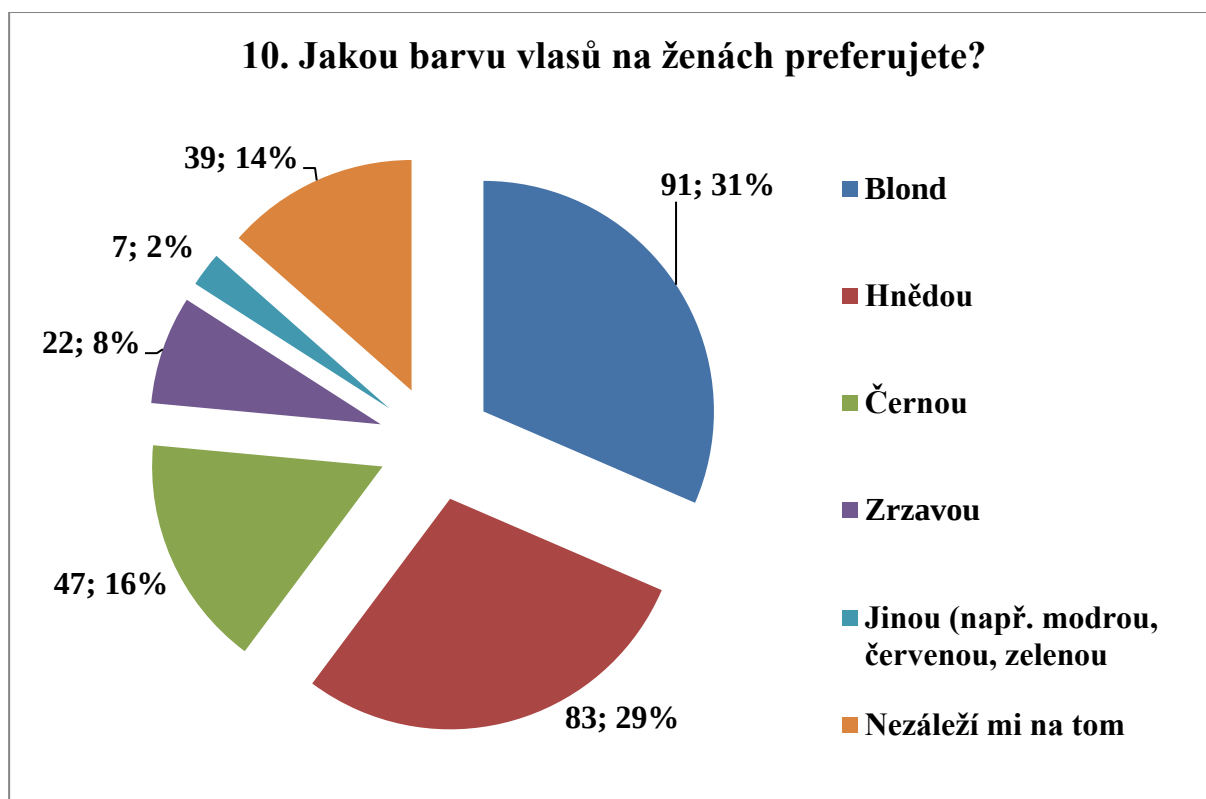
Z osmého grafu můžeme vyčíst, jaké preference mají muži ohledně typů ženské postavy. Podle očekávání je nejpočetněji zastoupena odpověď „žensky tvarovaná/sportovní“, tu zaškrtnulo v dotazníku celkem 95 (33 %) z celkového počtu respondentů. Štíhlou a plnoštíhlou postavu preferovalo zhruba stejné množství dotázaných respondentů a to 24 a 25 % z celkového počtu respondentů. Velmi štíhlou postavu vybralo 8 % dotazovaných a 9 % respondentů nemělo na postavu žen vyhraněný názor. Pouhému 1 % mužů se líbila obézní postava u žen.

Graf 9

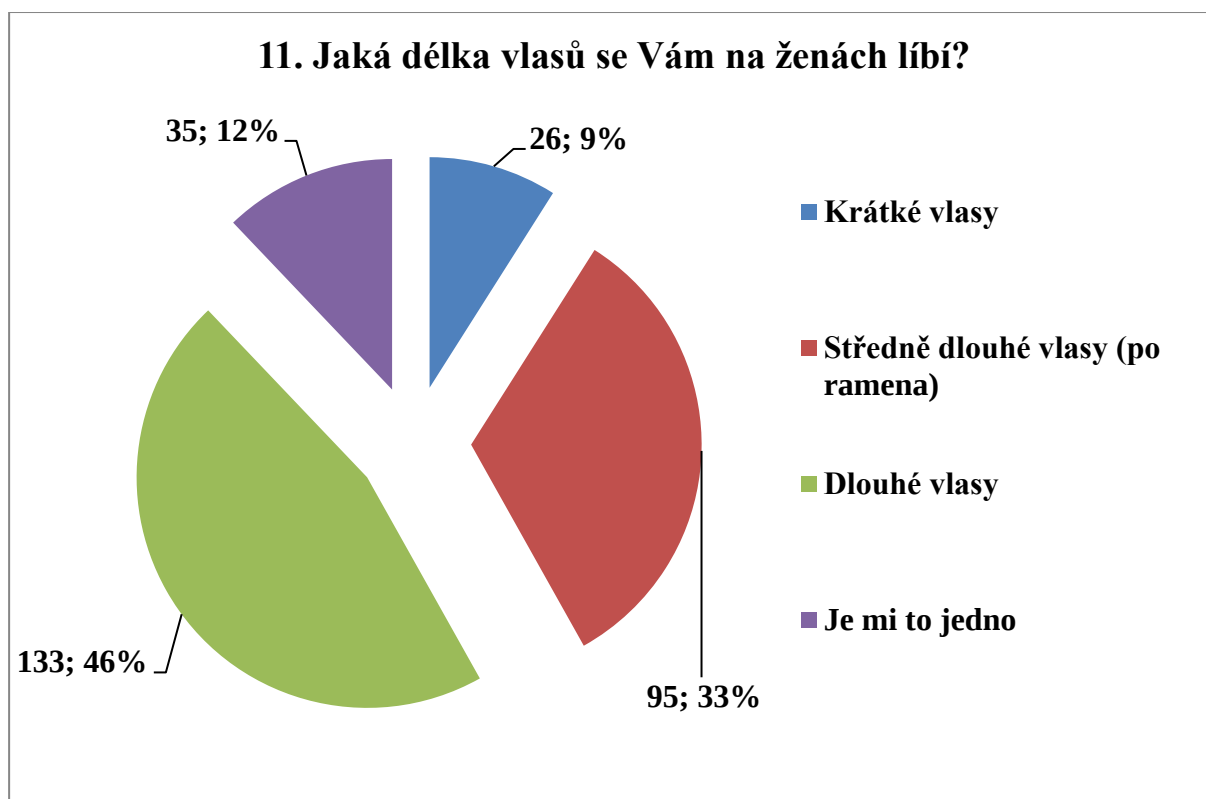
V devátém grafu lze vidět, jaká barva očí se mužům na ženách líbí. Nejvíce muži odpovídali, že jim na barvě očí nezáleží, tuto možnost zvolilo 143 (50 %) respondentů. Modrou barvu očí zvolilo 62 (21 %) dotázaných, v závěsu pak je hnědá barva očí, kterou zvolilo 48 (17 %) respondentů. Zelenou barvu očí označilo 29 (10 %) mužů. Sedm odpovědí (2 %) pak preferovalo barvu očí šedou. Tato problematika se ukázala být velmi individuální a nelze s jistotou říci, že by muži výrazně preferovali jednu z nabízených možností.

Graf 10

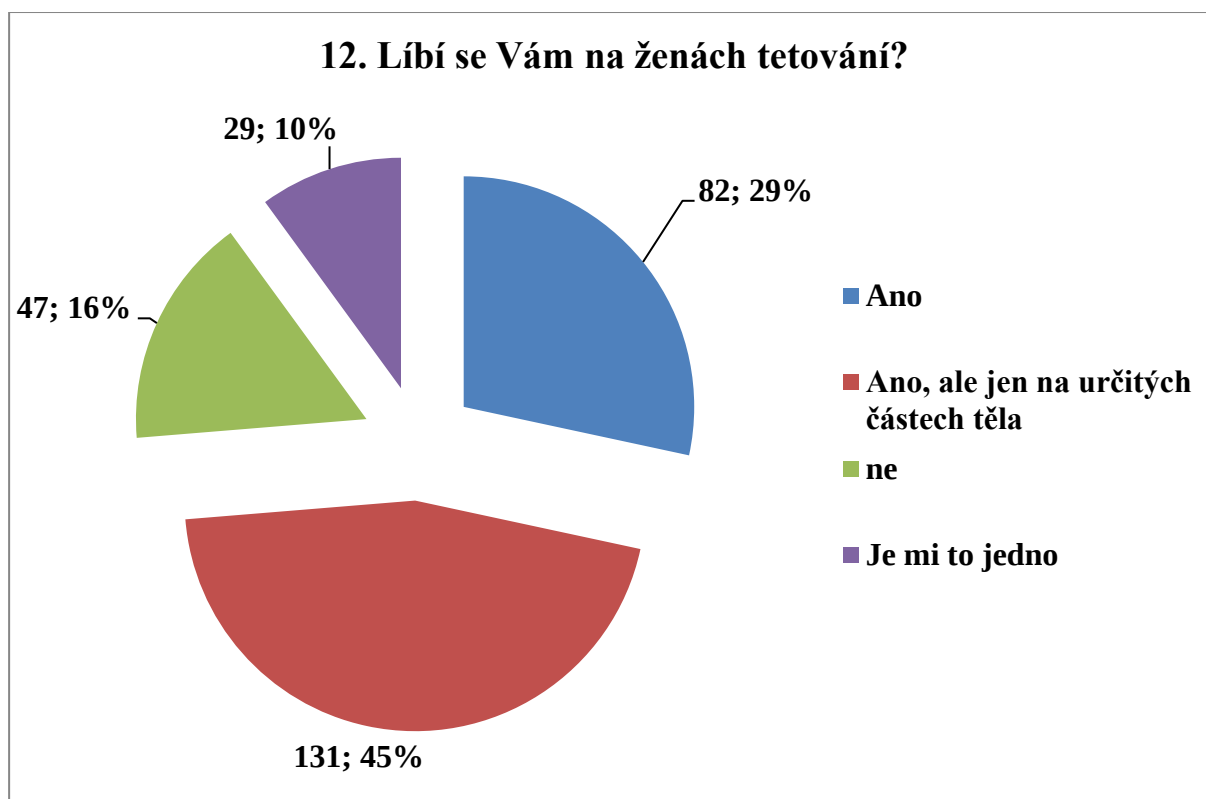
Z desátého grafu je patrné, že na otázku týkající se barvy ženských vlasů, měla největší zastoupení odpověď „blond vlasy“, kdy tuto možnost zvolilo 91 (31 %) mužů. V těsném závěsu za barvou blond je barva hnědá, kterou zvolilo 83 (29 %) mužů. Černou barvu vlasů na ženách preferovalo 47 (16 %) a zrzavou 22 (8 %) všech dotázaných. Na barvě vlasů nezáleží 39 (14 %) respondentům. Minoritně je zastoupena jiná barva např. modrá, zelená, červená, kterou v odpovědi zvolilo 7 (2 %) respondentů. Lze konstatovat, že o něco více dotázaní muži preferovali blondýnky před ženami s hnědou či jinou barvou vlasů.

Graf 11

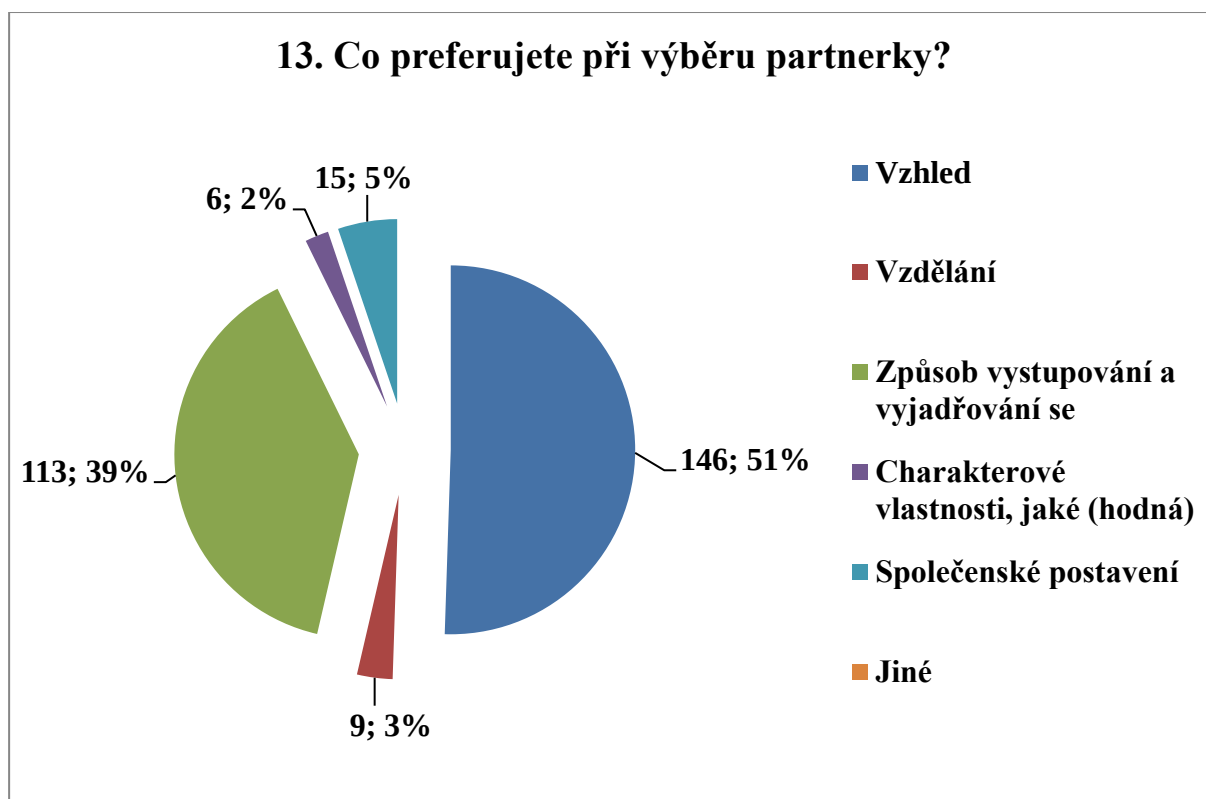
Z jedenáctého grafu je patrné, že na otázku týkající se délky ženských vlasů, měla největší zastoupení odpověď „dlouhé vlasy“, kdy tuto možnost zvolilo 133 (46 %) mužů. Středně dlouhé vlasy, v dotazníku bylo upřesněno, že se jedná o střih po ramena, zvolilo 95 (33 %) mužů, krátké vlasy zaškrtnulo v dotazníku 26 (9 %) mužů a 35 (12 %) mužům nezáleží na délce vlasů u žen. V tomto případě jsou mužské preference poměrně jednoznačné, muži mají v oblibě dlouhé vlasy u žen, protože jsou jedním ze symbolů ženství.

Graf 12

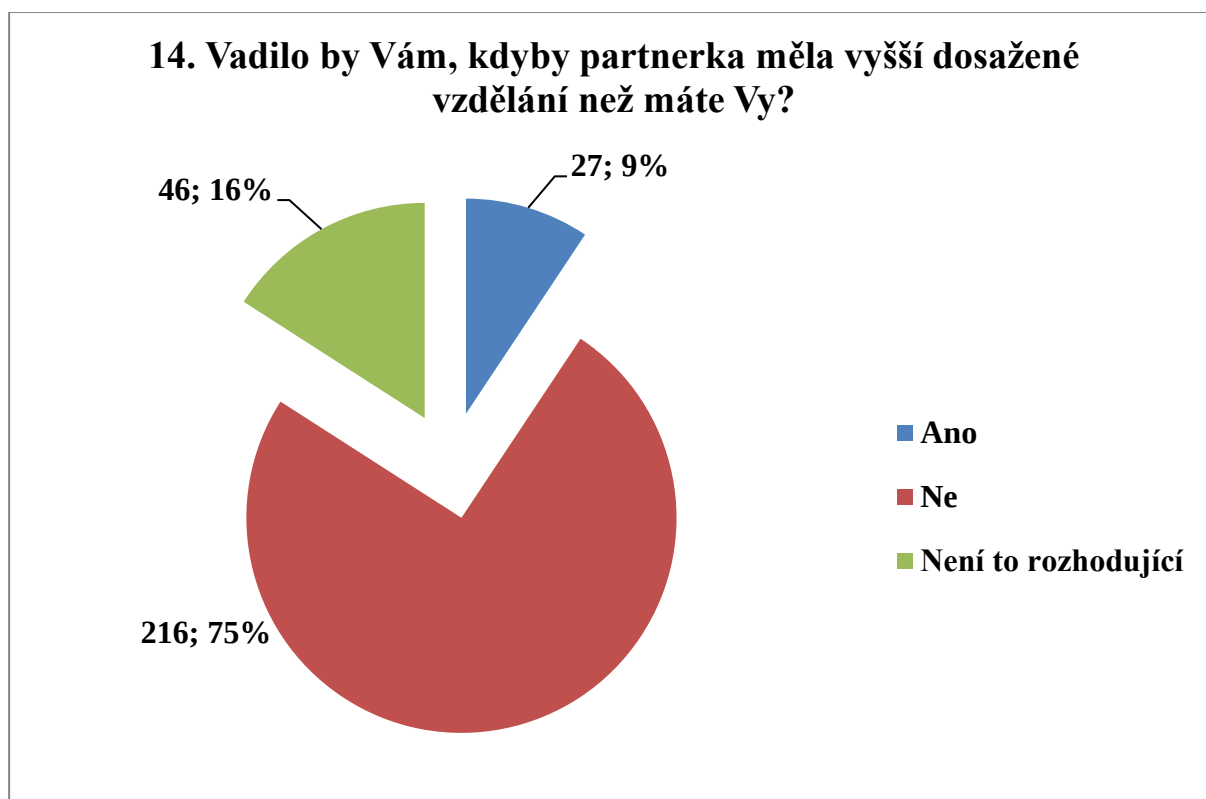
Dvanáctý graf ukazuje, jestli se mužům líbí tetování na ženách. Odpověď „ano, ale jen na určitých částech těla“ zvolilo 131 (45 %) dotazovaných. Odpověď „ano“ zvolilo 82 (29 %) z celkového počtu respondentů. Tetování na ženách se nelíbí 47 (16 %) dotazovaným mužům a 29 (10 %) mužů nemělo vyhraněný názor na tetování u žen. Z odpovědí vyplývá, že více jak 70 % dotázaným mužům se tetování na ženách líbí, i když u více jak poloviny z nich pouze na určitých částech těla.

Graf 13

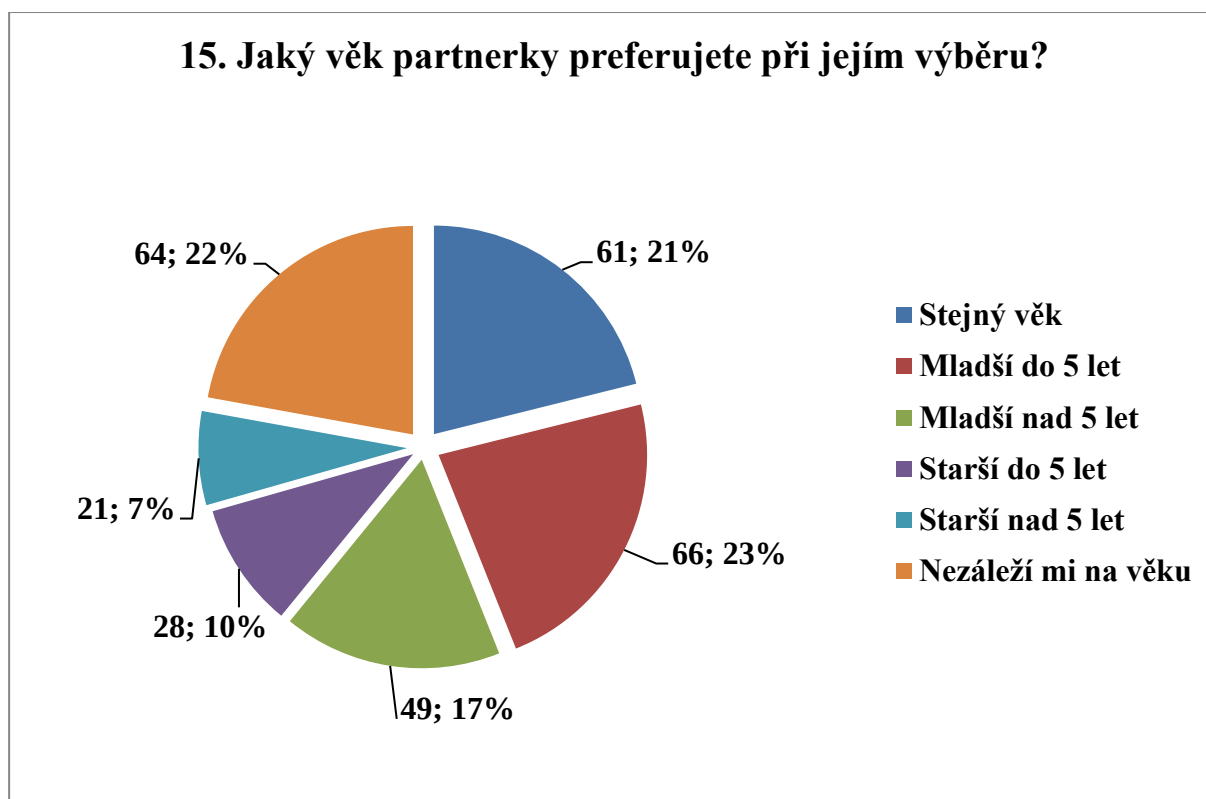
Třináctý graf ukazuje, co preferují dotázaní muži při výběru partnerky. Podle očekávání byla nejpočetněji zastoupena odpověď „vzhled“ tu zaškrtno v dotazníku celkem 146 (51 %) respondentů. Očekával jsem i druhou nejčastěji zvolenou možnost, kdy 113 (39 %) dotázaných mužů zvolilo odpověď „způsob vystupování a vyjadřování se“. Jen 9 (3 %) respondentů zvolilo odpověď „vzdělání“ a 6 (2 %) charakterové vlastnosti, kde respondenti doplnili shodně odpověď hodná. Možnost jiné žádný z respondentů nezaškrtnl a nedoplňl. Z odpovědí vyplývá, že se fyzická a osobní atraktivita vzájemně prolínají a oba druhy atraktivity spolu úzce souvisí.

Graf 14

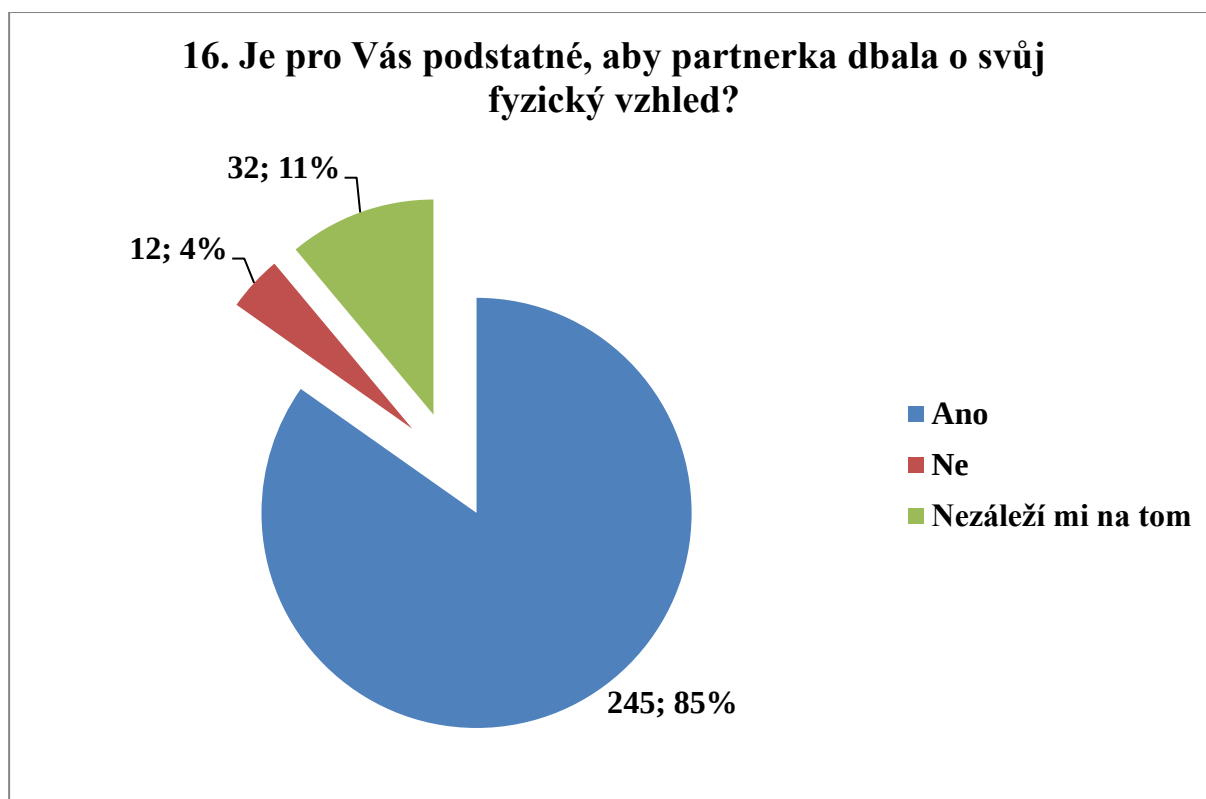
Graf zobrazuje, že 216 (75 %) dotázaným mužům by vyšší dosažené vzdělání partnerky nevadilo. Pro 46 (16 %) respondentů není rozhodující, pokud by partnerka měla vyšší dosažené vzdělání, než dotazovaní muži. Naopak 27 (9 %) dotazovaným by vadilo, kdyby měla partnerka vyšší dosažené vzdělání, než mají oni.

Graf 15

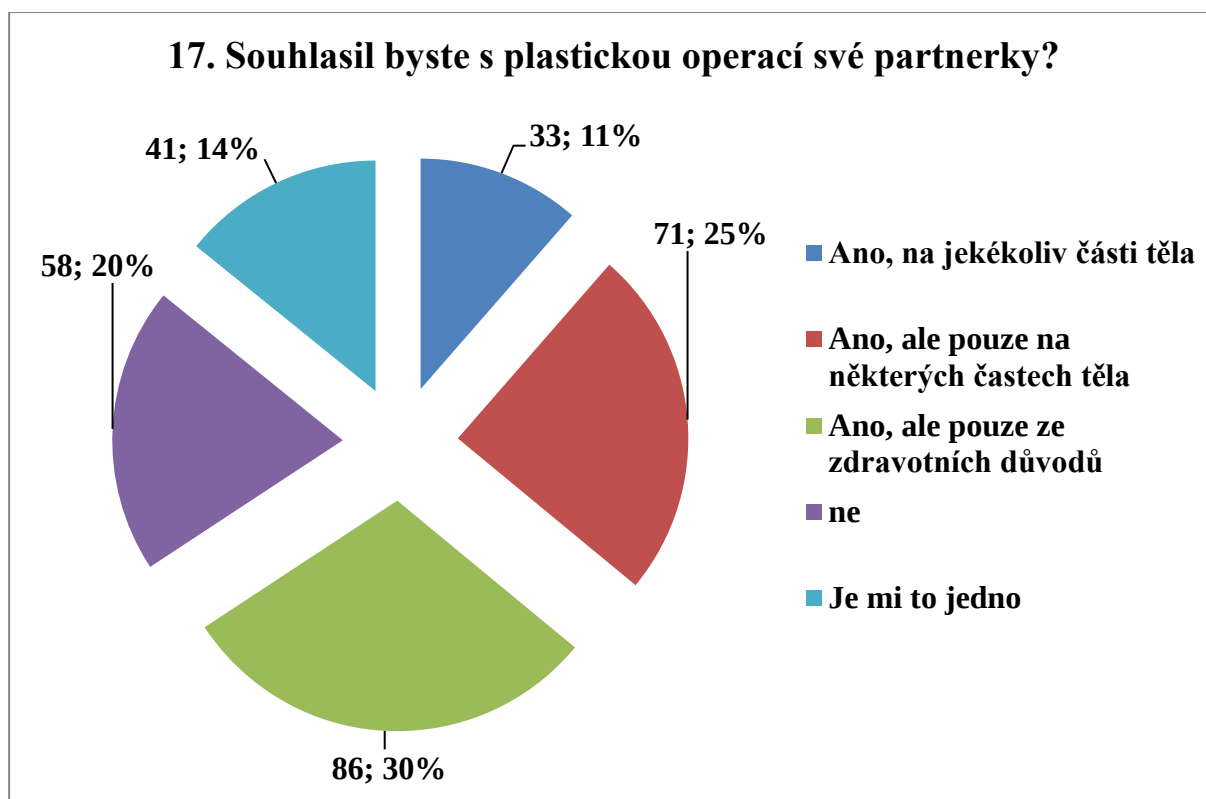
Tento graf ukazuje názor dotazovaných mužů, jaký věk partnerky preferují při jejím výběru. Obdobné zastoupení měly tři odpovědi v tomto pořadí: 66 (23 %) dotazovaných preferuje při výběru partnerky mladší věk do 5 let, 64 (22 %) dotázaným nezáleží na věku partnerky při jejím výběru a 61 (21 %) preferuje stejný věk partnerky. 49 (17 %) dotazovaných mužů preferuje mladší partnerku nad 5 let oproti svému věku. Naopak starší partnerku při jejím výběru upřednostňuje 49 (17 %) z celkového počtu respondentů. Z odpovědí vyplývá, že stejný nebo mladší věk partnerky při jejím výběru preferuje 61 % dotázaných mužů, což nepochybně souvisí s dobou plodnosti u žen.

Graf 16

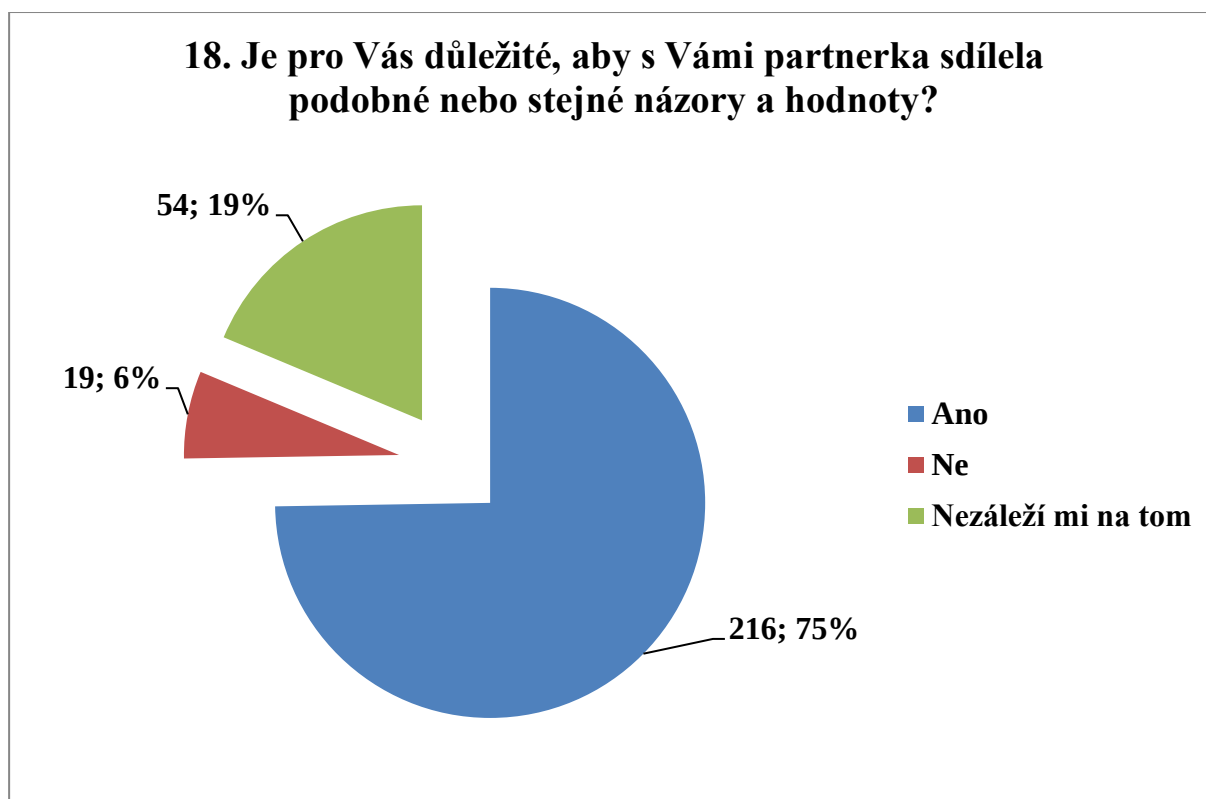
U šestnáctého grafu je jasné patrné, že pro většinu to je 245 (85 %) dotazovaných mužů je podstatné, aby partnerka dbala o svůj fyzický vzhled. Z toho vyplývá, že mužům není lhostejné, jak jejich partnerka vypadá a je pro ně důležité, aby dokázala podtrhnout svůj celkový dojem. 32 (11 %) z celkového počtu respondentů nezáleží na tom, zda partnerka o sebe dbá či nikoli. Pro zbývajících částí respondentů 12 (4 %) není podstatné, aby partnerka dbala o svůj fyzický vzhled. Zjištění, že pro 15 % dotázaných mužů není podstatné, aby partnerka dbala o svůj fyzický vzhled je pro mě překvapující.

Graf 17

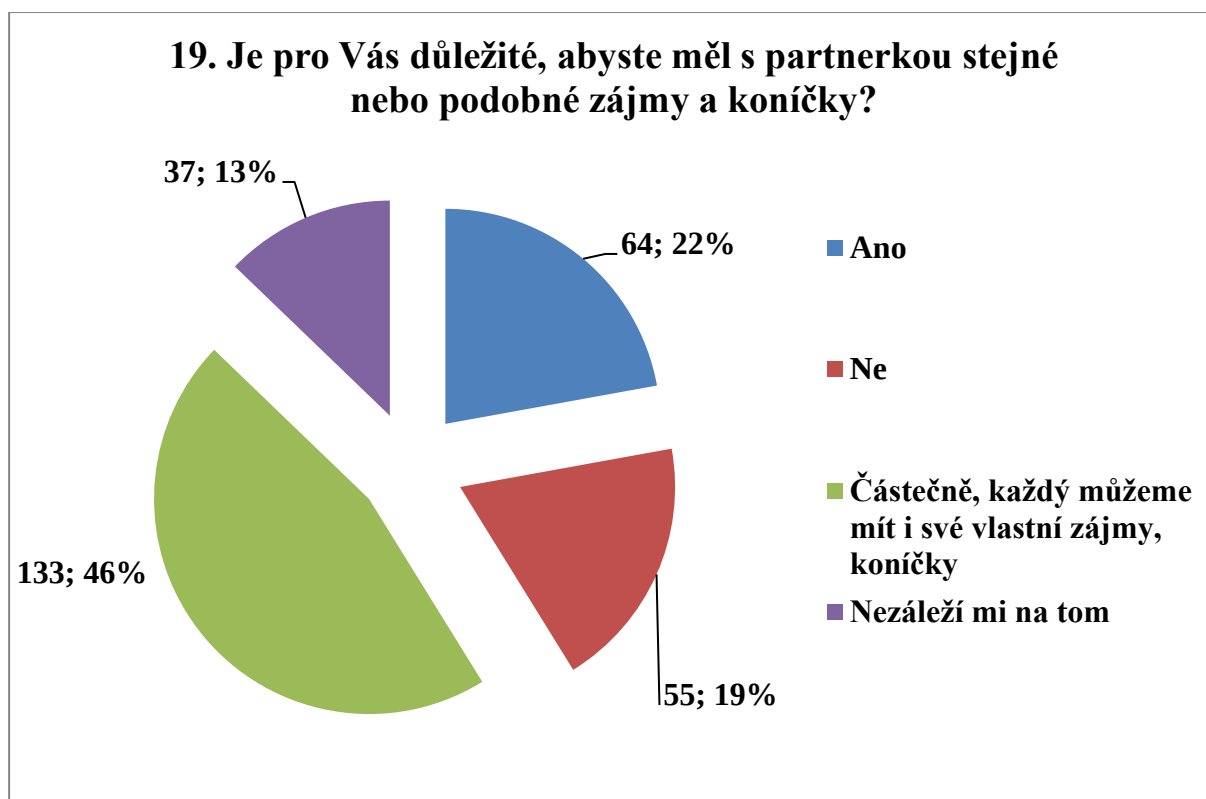
Tento graf poukazuje na to, že by muži souhlasili nejčastěji s plastickou operací své partnerky pouze ze zdravotních důvodů a takto odpovědělo 86 (30 %) dotazovaných mužů. Odpověď „souhlasil bych s plastickou operací své partnerky, ale pouze na některých částech těla“ zvolilo 71 (25 %) dotazovaných mužů. Na jakékoliv části těla souhlasí s plastickou operací své partnerky 33 (11 %) respondentů. 41 (14 %) dotazovaným mužům je to jedno a 58 (20 %) dotazovaných mužů by nesouhlasilo s plastickou operací své partnerky. Z odpovědí vyplývá, že nadpoloviční většina respondentů - konkrétně 66 % z celkového počtu dotazovaných mužů by souhlasila s plastickou operací své partnerky. Z velké části ale s určitými omezeními, ať již ze zdravotních důvodů nebo pouze na některých částech těla.

Graf 18

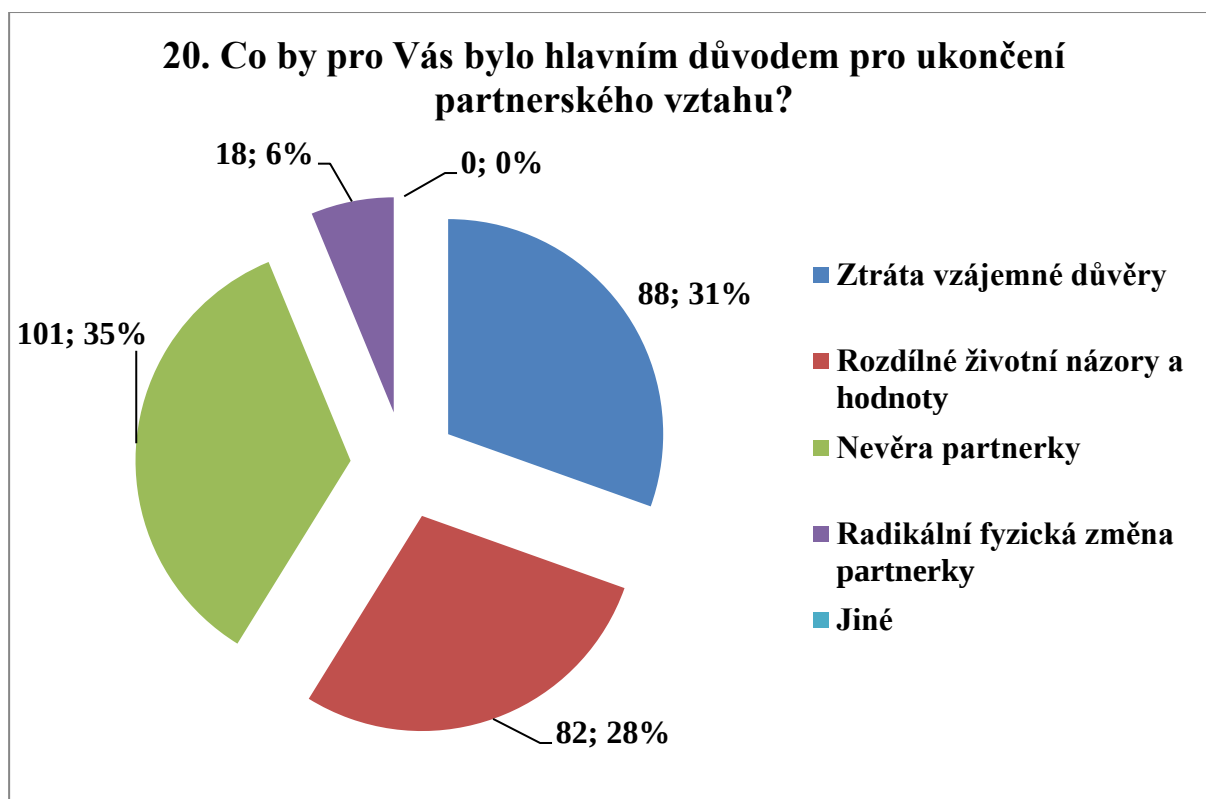
Dotazovaní muži na otázku zda je pro ně důležité, aby partnerka s nimi sdílela podobné nebo stejné názory a hodnoty odpověděli podle očekávání nejčastěji „ano“ a to 216 (75 %) z celkového počtu respondentů. Z toho vyplývá, že je pro muže důležitá základní lidská potřeba - afiliace, porozumění s blízkou osobu založené na stejných či podobných názorech pro navazování těsných a dlouhodobějších vztahů. Odpověď „nezáleží mi na tom“ zaškrtnulo 54 (19 %) respondentů. Pro 19 (6 %) mužů není důležité, aby s nimi partnerka sdílela podobné nebo stejné názory a hodnoty.

Graf 19

S předchozí otázkou je dle mého názoru úzce spjata i tato, která se zabývá tím, zda je pro dotazované muže důležité, aby měli s partnerkou stejné nebo podobné zájmy a koníčky. Nejvíce respondentů 133 (46 %) uvádí, že je to pro ně důležité částečně, každý může mít i své vlastní zájmy a koníčky. Mužů, kteří uvedli, že je pro ně rozhodně důležité mít s partnerkou stejné nebo podobné zájmy a koníčky bylo 61 (22 %) naopak mužů, pro které to není důležité, bylo 55 (19 %). Odpověď „nezáleží mi na tom“ zaškrtnulo 37 (13 %) respondentů. Ze získaných odpovědí vyplývá, že shodnost nebo podobnost zájmů, hodnot je základem atraktivity, zatímco protikladnost je atraktivní jen v omezené míře.

Graf 20

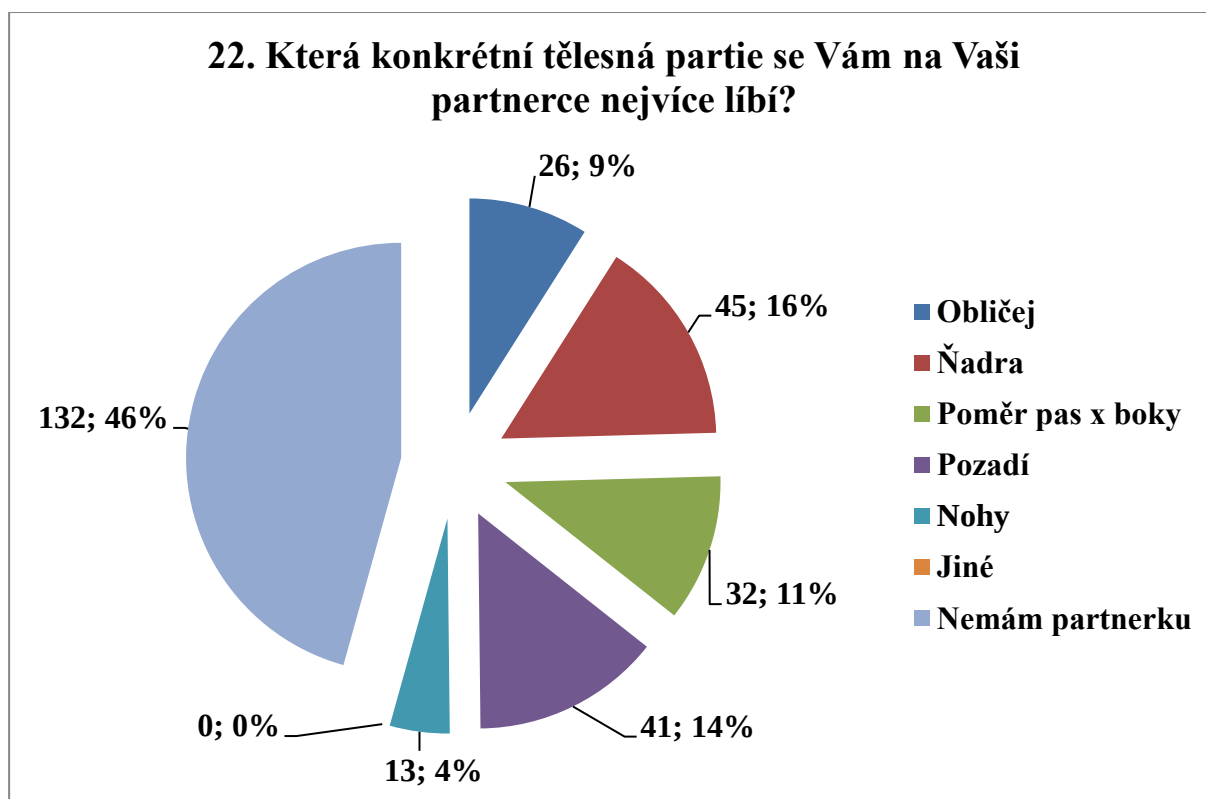
Z dvacátého grafu je patrné, že u otázky, co by pro dotazované muže bylo hlavním důvodem pro ukončení partnerského vztahu 101 (35 %) mužů zvolilo odpověď nevěra partnerky. V závěsu za touto odpovědí byla ztráta vzájemné důvěry u 88 (31 %) respondentů, podobně to bylo u odpovědi „rozdílné životní názory a hodnoty“, kterou zvolilo 82 (28 %) dotázaných. Jako hlavní důvod pro ukončení partnerského vztahu 18 (6 %) respondentů vybralo odpověď „radikální fyzická změna partnerky. Odpověď jiné nikdo z dotázaných nezvolil a nedoplnil.

Graf 21

Touto otázkou jsem zjišťoval, zda dotazovaní muži považují svoji partnerku za atraktivní. Odpověď „nemám partnerku“ zvolilo 132 (46 %) mužů (nezadaných). U zadaných mužů byla podle očekávání nejpočetněji zastoupena odpověď „ano“, tu zaškrtnulo v dotazníku 119 (41 %) z celkového počtu respondentů (tj. zadaných i nezadaných). Pokud bych tuto odpověď poměřil pouze s počtem zadaných mužů, potom odpověď „ano“ zvolilo 76 % z celkového počtu zadaných mužů. 25 (9 %) respondentů odpovědělo „nezáleží mi na tom“ a 13 (4 %) z celkového počtu dotazovaných mužů nepovažuje svoji partnerku za atraktivní.

Graf 22

Tento graf zobrazuje názor dotazovaných mužů na to, která konkrétní tělesná partie se jim na partnerce nejvíce líbí. Stejně jako u předchozí otázky odpověď „nemám partnerku“ zvolilo 132 (46 %) mužů (nezadaných). U zadaných mužů byla podle očekávání nejpočetněji zastoupena odpověď „ňadra“, tu zaškrtnulo v dotazníku 45 (16 %) a „pozadí“, tu zaškrtnulo 41 (14 %) z celkového počtu respondentů (tj. zadaných i nezadaných). 32 (11 %) respondentů zvolilo odpověď „poměr pas x boky“, 26 (9 %) zvolilo odpověď „obličej“ a 13 (4 %) „nohy“ z celkového počtu respondentů. Odpověď „jiné“ nezvolil ani nedoplnil žádný respondent.

Pokud bych odpovědi zadaných mužů poměřil pouze s počtem zadaných mužů, potom odpověď „ňadra“ zvolilo 29 % z celkového počtu zadaných mužů, odpověď „pozadí“ 26 %, odpověď „poměr pas x boky“ 20 %, odpověď „obličej“ 17 % a odpověď „nohy“ 8 % mužů z celkového počtu zadaných mužů.

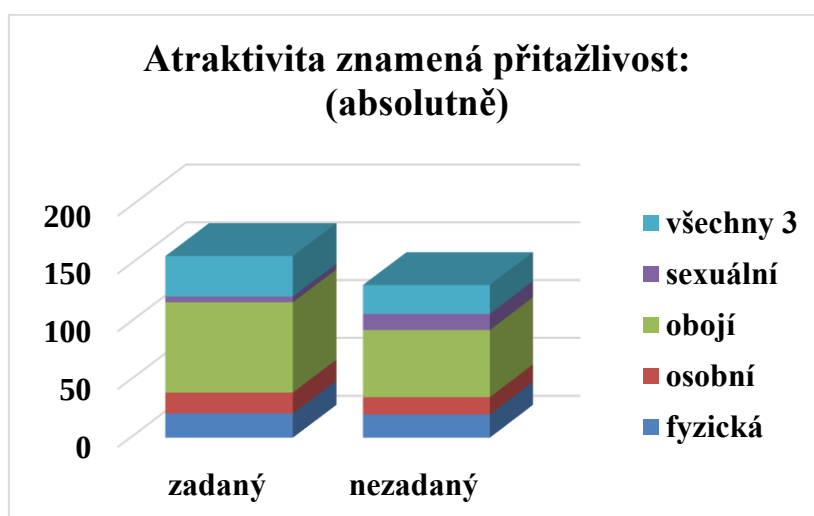
8.9 Statistické ověření hypotéz

Pro ověření hypotéz byla použita metoda χ^2 testu (čteme: chí-kvadrát testu) o nezávislosti v kontingenčních tabulkách. Všechna ověření byla prováděna na hladině významnosti 5 %.

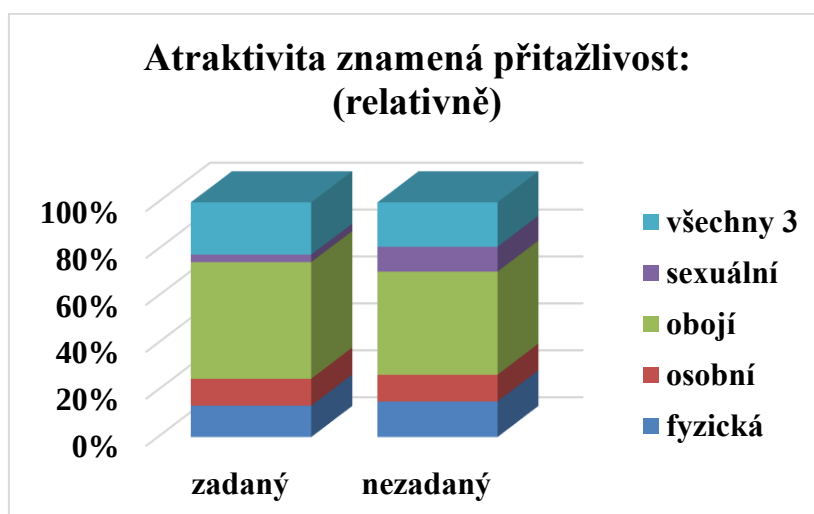
H1: Mužům ve věku 20-30 let záleží více na fyzické atraktivitě partnerky než u mužů ve věku 31-40 let.

Tato hypotéza byla testována na základě údajů získaných v otázce č. 2 a č. 4 v dotazníku.

Graf 23

Graf 24

I bez výpočtů vidíme z uvedených grafů 23 a 24, že obě skupiny mužů nahlíží na atraktivitu stejně, nejspíš se rozdíly neprokážou ani pomocí statistických testů.

empirické četnosti

	fyzická	osobní	obojí	sexuální	všechny 3	Celkem
zadaný	21	18	78	5	35	157
nezadaný	20	15	58	14	25	132
Celkem	41	33	136	19	60	289

teoretické četnosti

	fyzická	osobní	obojí	sexuální	všechny 3	Celkem
zadaný	22,27	17,93	73,88	10,32	32,60	157,00
nezadaný	18,73	15,07	62,12	8,68	27,40	132,00
Celkem	41,00	33,00	136,00	19,00	60,00	289,00

testové kritérium

	fyzická	osobní	obojí	sexuální	všechny 3	
zadaný	0,07	0,00	0,23	2,74	0,18	
nezadaný	0,09	0,00	0,27	3,26	0,21	
Celkem	0,16	0,00	0,50	6,01	0,39	7,06

Stanovíme hypotézy:

H0: Přitažlivost vidí muži stejně, ať jsou zadaní či nikoliv.

H1: non H0

Testové kritérium: $TK = \frac{\sum(emp.-teor.)^2}{teor.} = 7,06$

Kritická hodnota: $KH = \chi^2_{1-\alpha}(r-1)(s-1) = 9,49$

$7,06 < 9,49$ platí H0 (H0 nelze zamítnout)

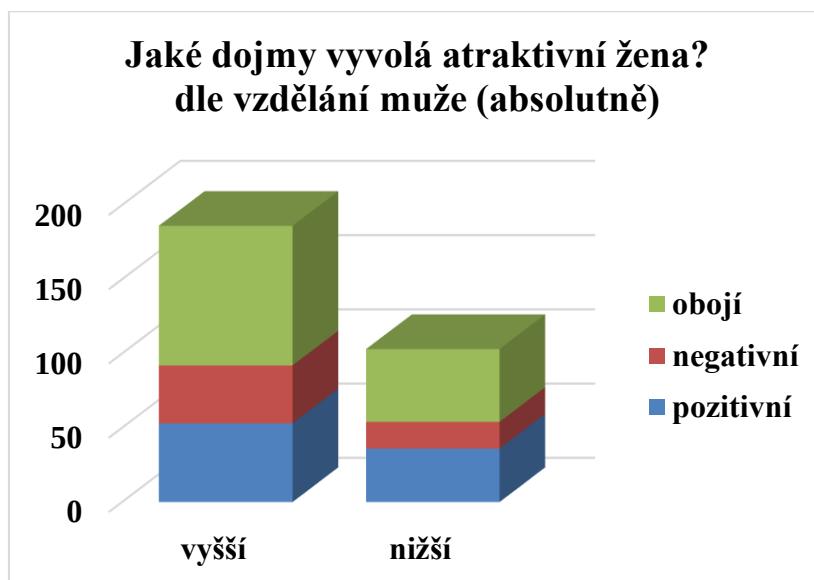
Vyhodnocení hypotézy:

Hodnota testového kritéria padla do oboru přijetí hodnot, hodnota $TK < KH$, proto nezamítáme nulovou hypotézu o nezávislosti proměnných, zůstává v platnosti, potvrdila se nezávislost. S pravděpodobností 95% přitažlivost vidí muži stejně, ať jsou zadaní či nikoliv. První hypotéza se nepotvrdila.

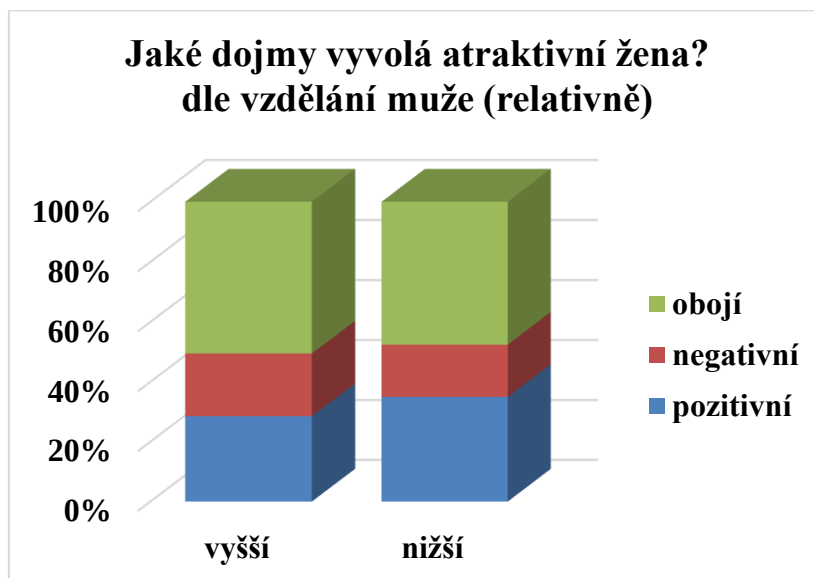
H2: Muži s nižším vzděláním preferují fyzicky atraktivnější ženy, než muži s maturitou nebo vysokoškolským vzděláním.

Tato hypotéza byla testována na základě údajů získaných v otázce č. 3 a č. 6 v dotazníku.

Graf 25

Graf 26

I bez výpočtů z grafů 25 a 26 vidíme, že obě skupiny mužů nahlíží na atraktivní ženy stejně, proto se rozdíly pravděpodobně neprokážou.

empirické četnosti

vzdělání	pozitivní	negativní	obojí	Celkem
vyšší	53	39	94	186
nižší	36	18	49	103
Celkem	89	57	143	289

teoretické četnosti

vzdělání	pozitivní	negativní	obojí	Celkem
vyšší	57,28	36,69	92,03	186,00
nižší	31,72	20,31	50,97	103,00
Celkem	89,00	57,00	143,00	289,00

testové kritérium

vzdělání	pozitivní	negativní	obojí	
vyšší	0,32	0,15	0,04	
nižší	0,58	0,26	0,08	
Celkem	0,90	0,41	0,12	1,43

Stanovíme hypotézy:

H0: atraktivní ženy vyvolávají v mužích podobné reakce nezávisle na vzdělání muže

H1: non H0

Testové kritérium: $TK = \frac{\sum(emp.-teor.)^2}{teor.} = 1,43$

Kritická hodnota: $KH = \chi^2_{1-\alpha}(r-1)(s-1) = 5,99$

$1,43 < 5,99$ platí H0 (H0 nelze zamítnout)

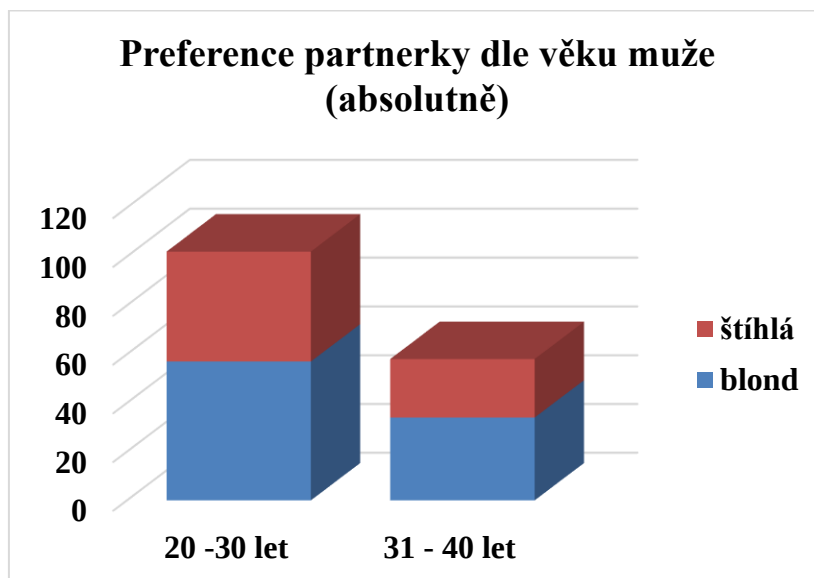
Vyhodnocení hypotézy:

Hodnota testového kritéria padla do oboru přijetí hodnot, hodnota $TK < KH$, proto nezamítáme nulovou hypotézu o nezávislosti proměnných, zůstává v platnosti, potvrdila se nezávislost. S pravděpodobností 95% atraktivní ženy vyvolávají v mužích podobné reakce, nezávisle na vzdělání muže. Hypotéza H2 se nepotvrdila.

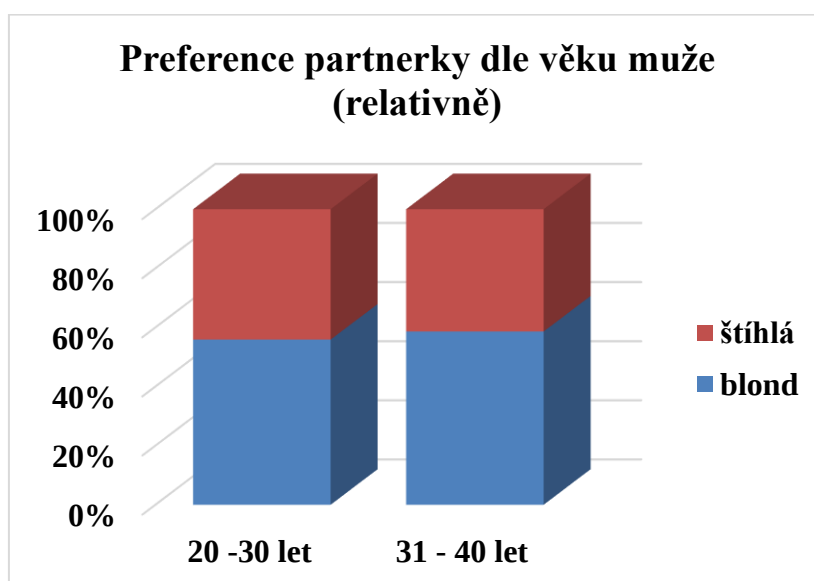
H3: Muži ve věku 20 - 30 let více preferují blond a štíhlé partnerky než muži ve věku 31 - 40 let (nezohledňujeme zde všechny odpovědi respondentů, pouze sledujeme odpovědi "blond" a "štíhlá", proto je celkem pouze 160 odpovědí, nikoliv 289)

Tato hypotéza byla testována na základě údajů získaných v otázce č. 1 a č. 8 a 10 v dotazníku.

Graf 27

Graf 28

Z grafů 27 a 28 je patrné, že tyto věkové kategorie nahlíží na blond a štíhlé partnerky stejně, pravděpodobně se neprokážou rozdíly dle věku muže.

empirické četnosti

věk	blond	štíhlá	Celkem
20-30 let	57	45	102
31-40 let	34	24	58
Celkem	91	69	160

teoretické četnosti

věk	blond	štíhlá	Celkem
20-30 let	58,0	44,0	102,0
31-40 let	33,0	25,0	58,0
Celkem	91,0	69,0	160,0

testové kritérium

věk	blond	štíhlá	
20-30 let	0,02	0,02	
31-40 let	0,03	0,04	
Celkem	0,05	0,06	0,11

Stanovíme hypotézy:

H0: blond a štíhlé partnerky muži preferují nezávisle na věku muže.

H1: non H0

Testové kritérium: $TK = \frac{\sum(emp.-teor.)^2}{teor.} = 0,11$

Kritická hodnota: $KH = \chi^2_{1-\alpha}(r-1)(s-1) = 3,84$

$0,11 < 3,84$ platí H0 (H0 nelze zamítnout)

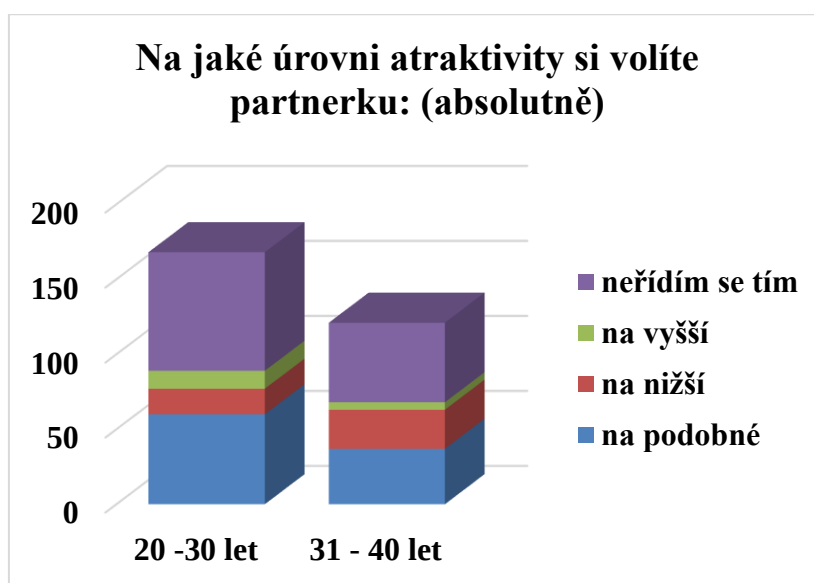
Vyhodnocení hypotézy:

Hodnota testového kritéria padla do oboru přijetí hodnot, hodnota $TK < KH$, proto nezamítáme nulovou hypotézu o nezávislosti proměnných, zůstává v platnosti, potvrdila se nezávislost. S pravděpodobností 95% blond a štíhlé partnerky muži preferují nezávisle na věku muže. Hypotéza H3 se nepotvrdila.

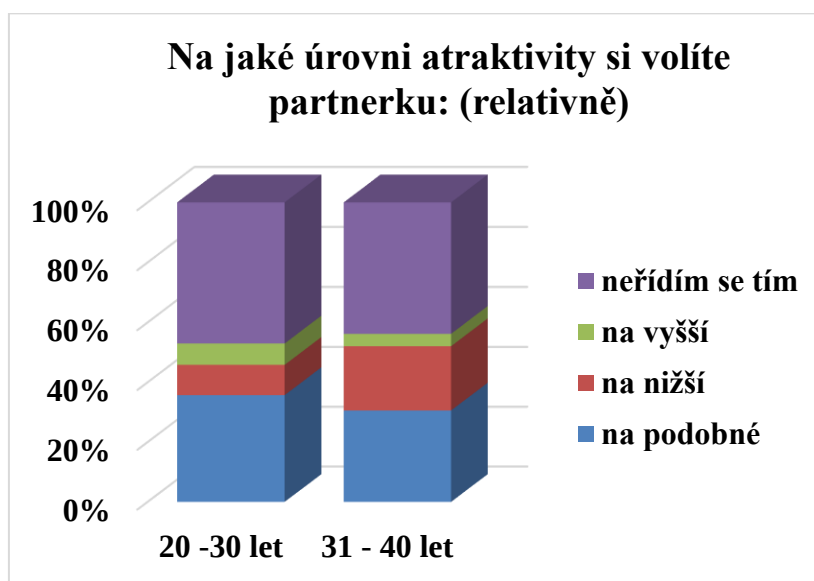
H4: Muži ve věku 20 - 30 let si volí partnerku na vyšší úrovni atraktivity, než je tomu u mužů ve věku 31 – 40 let.

Tato hypotéza byla testována na základě údajů získaných v otázce č. 1 a č. 5 v dotazníku.

Graf 29

Graf 30

Na grafech 29 a 30 vidíme, že obě skupiny mužů nahlíží na atraktivitu trošku jinak, nejspíše se prokážou rozdíly dle věku muže.

empirické četnosti

věk	na podobné	na nižší	na vyšší	neřídím se tím	Celkem
20-30 let	60	17	12	79	168
31-40 let	37	26	5	53	121
Celkem	97	43	17	132	289

teoretické četnosti

věk	na podobné	na nižší	na vyšší	neřídím se tím	Celkem
20-30 let	56,39	25,00	9,88	76,73	168,00
31-40 let	40,61	18,00	7,12	55,27	121,00
Celkem	97,00	43,00	17,00	132,00	289,00

testové kritérium

věk	na podobné	na nižší	na vyšší	neřídím se tím	
20-30 let	0,23	2,56	0,45	0,07	
31-40 let	0,32	3,55	0,63	0,09	
Celkem	0,55	6,11	1,08	0,16	7,91

Stanovíme hypotézy:

H0: Volená úroveň atraktivity partnerky je nezávislá na věku muže

H1: non H0

Testové kritérium: $TK = \frac{\sum(emp.-teor.)^2}{teor.} = 7,91$

Kritická hodnota: $KH = \chi^2_{1-\alpha}(r-1)(s-1) = 7,81$

$7,91 > 7,81$ platí H1(H0 zamítáme)

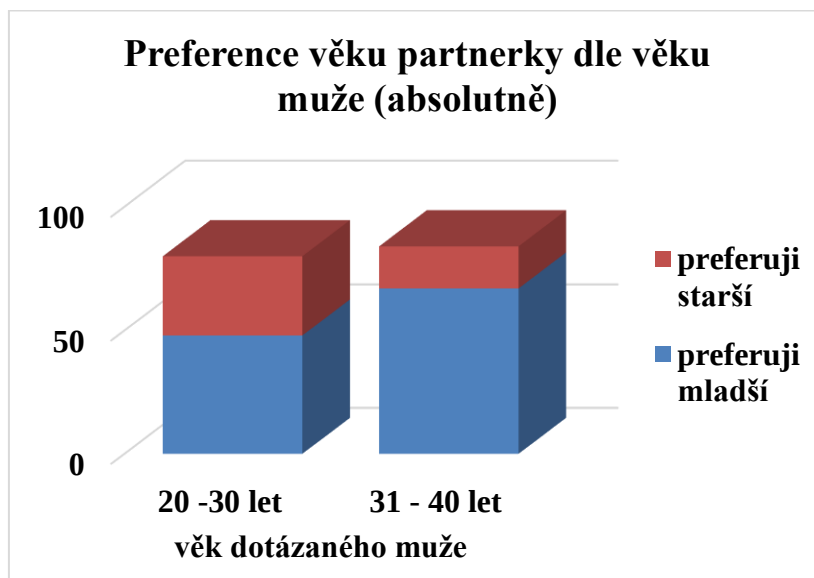
Vyhodnocení hypotézy:

Hodnota testového kritéria padla do kritického oboru, hodnota $TK > KH$, proto zamítáme nulovou hypotézu o nezávislosti proměnných ve prospěch hypotézy alternativní (na 5% hladině významnosti), prokázala se závislost. S pravděpodobností 95% je volená úroveň atraktivity partnerky závislá na věku muže. Hypotéza H4 se potvrdila.

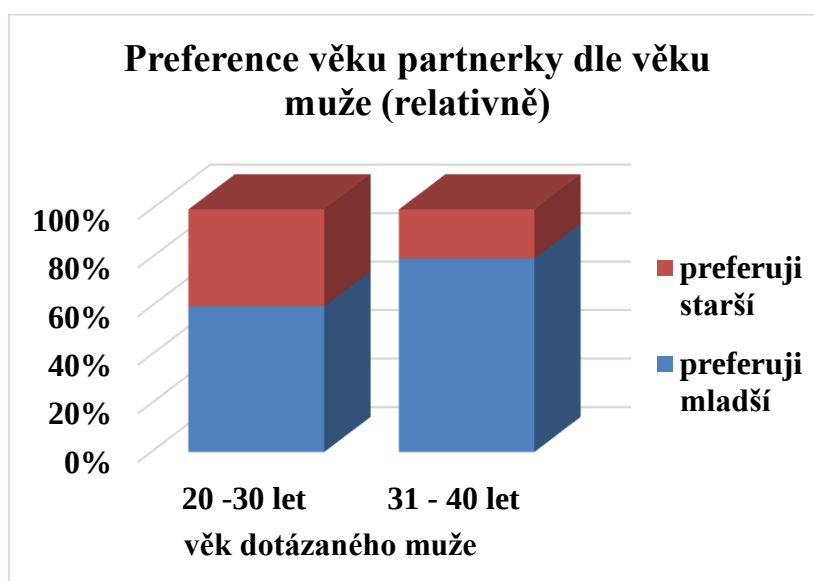
H5: Muži ve věku 31 - 40 let více preferují mladší partnerky než muži ve věku 20 - 30 let.(Nezohledňujeme odpovědi "stejný věk" a "nezáleží mi na tom", proto je celkem pouze 164 odpovědí, nikoliv 289.)

Tato hypotéza byla testována na základě údajů získaných v otázce č. 1 a č. 15 v dotazníku.

Graf 31

Graf 32

Z grafů 31 a 32 vidíme, že starší muži volí častěji mladší partnerku, rozdíly se pravděpodobně prokážou.

empirické četnosti

věk	preferuji mladší	preferuji starší	Celkem
20-30 let	48	32	80
31-40 let	67	17	84
Celkem	115	49	164

teoretické četnosti

věk	preferuji mladší	preferuji starší	Celkem
20-30 let	56,1	23,9	80,0
31-40 let	58,9	25,1	84,0
Celkem	115,0	49,0	164,0

testové kritérium

věk	preferuji mladší	preferuji starší	
20-30 let	1,17	2,74	
31-40 let	1,11	2,61	
Celkem	2,28	5,36	7,64

Stanovíme hypotézy:

H0: preferovaný věk partnerky je nezávislý na věku muže

H1: non H0

Testové kritérium: $TK = \frac{\Sigma(emp.-teor.)^2}{teor.} = 7,64$

Kritická hodnota: $KH = \chi^2_{1-\alpha}(r-1)(s-1) = 3,84$

$7,64 > 3,84$ platí H1 (H0 zamítáme)

Vyhodnocení hypotézy:

Hodnota testového kritéria padla do kritického oboru, hodnota $TK > KH$, proto zamítáme nulovou hypotézu o nezávislosti proměnných ve prospěch hypotézy alternativní (na 5% hladině významnosti), prokázala se závislost. S pravděpodobností 95% je preferovaný věk partnerky závislý na věku muže. Hypotéza H5 se potvrdila.

8.10 Závěr výzkumného šetření

Výzkumné šetření bylo zaměřeno na heterosexuální muže ve věku od 20 do 40 let. Ke sběru dat byla použita tištěná i elektronická forma dotazníku. Sběr probíhal v Pardubicích, Hradci Králové a Náchodě u tištěných dotazníků a zároveň na sociálních sítích pomocí dotazníku v elektronické podobě. Dotazník byl zcela anonymní a obsahoval 22 otázek. Výzkumné šetření bylo prováděno na malém vzorku respondentů, proto se získané poznatky nemohou zobecňovat. V níže uvedeném jsem se snažil odpovědět na mnou zvolenou výzkumnou otázku *-jak muži na atraktivitu žen nahlíží, jak ji vnímají* a doplňující podotázky:

Co pojem atraktivita pro muže znamená?

Z výzkumu na základě zjištěného vyplývá, že fyzická a osobní atraktivita se vzájemně prolínají a oba druhy atraktivity spolu úzce souvisí. Fyzická atraktivita společně s osobní a sexuální atraktivitou jsou významnými atributy pro upoutání pozornosti muže. Dále je pro muže důležitá základní lidská potřeba - afiliace, porozumění s blízkou osobu založené na stejných či podobných názorech pro navazování těsných a dlouhodobějších vztahů. Shodnost nebo podobnost zájmů, hodnot je základem atraktivity, zatímco protikladnost je atraktivní jen v omezené míře.

Co konkrétně muži na ženách považují za atraktivní?

Naprostá většina mužů vnímá fyzickou přitažlivost jako jednu z podmínek pro navázání kontaktu s opačným pohlavím. Při prvním setkání zaujme muže nejčastěji postava ženy a její přednosti, tvář – oči, ústa, úsměv. Mužům se na ženách nejvíce líbí žensky tvarovaná/sportovní postava. Dále z výzkumu vyplynulo, že barvu očí u žen muži příliš neřeší, zhruba stejný poměr dotázaných zvolilo hnědou a modrou barvu očí. Barvu vlasů muži preferují blond a v těsném závěsu je barva hnědá. U délky vlasů měly nejčastější zastoupení dlouhé vlasy. Dále dotázaní muži většinou odpověděli, že se jim tetování na ženách líbí, i když pouze na určitých částech těla.

Dle jakých měřítek a podle čeho si muži vybírají své protějšky?

Muži se při volbě partnerky nejčastěji žádnou úroveň atraktivity neřídí, případně si volí partnerku na podobné úrovni atraktivity, kde vnímají sami sebe. Menšina si volí partnerku na vyšší úrovni, než kde vnímají sami sebe, což dokládá, že se muži příliš atraktivních žen spíše

obávají. Vzhledově atraktivní ženy v mužích vzbuzují nejen pocit štěstí, to co je hezké je i dobré, ale zároveň i určité předsudky, strach a obavy.

Jak muži vnímají atraktivitu u své partnerky?

Při výběru partnerky preferovali dotázaní muži většinou stejný nebo mladší věk partnerky, což nepochybně souvisí s dobou plodnosti u žen. Dle očekávání většina dotazovaných zadaných mužů uvedla, že považují svoji partnerku za atraktivní a nejvíce se jim na partnerce líbí ňadra, pozadí a poměr pas x boky.

Obdržené výstupy z vyplněných dotazníků jsem použil na verifikaci pěti hypotéz, které jsem vytvořil. Pomocí kontingenčních tabulek jsem je buď potvrdil, nebo vyvrátil.

ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem zrekapituloval poznatky, které jsem získal u teoretické části z použité literatury a u praktické části z výstupů dotazníkového šetření. Zaměření teoretické části bylo na objasnění a vymezení pojmu atraktivita a její následných souvislostí a provázaností. Zmiňuji zde pojmy, které jsou pro tuto problematiku klíčové a to afilace a fyzická blízkost. Dále v teoretické části vymezuji, co pojem atraktivita znamená, uvádím dvě její dělení – osobní, pod kterou bezesporu patří i charisma a fyzickou, kde se také zabývám atraktivitou tváře a péčí o vzhled. Stručně nastiňuji několik teorií atraktivity, zmiňuji se o ideálech krásy napříč kulturami. Dále se zde zmiňuji o plastické a estetické chirurgii, psychosociálních hlediscích kosmetických úprav a v neposlední řadě způsobech zdobení těla, jako je tetování a piercing.

V praktické části této práce nalezneme kvantitativní výzkum, který si kladl za cíl zjistit, co muži považují na ženách za atraktivní, podle čeho a dle jakých měřítek si muži protějšky vybírají, jakou míru pozornosti muži věnují preferovaným atributům, které u svých protějšků vyhledávají. Jsou zde popisovány cíle výzkumu, metody, které byly pro šetření použity, výzkumný soubor, předvýzkum a sběr dat. Dále zde nalezneme interpretaci dat či statistické ověřování pravdivosti hypotéz.

Na základě získaných poznatků při zpracování teoretické části, jsem sestavil dotazník. Z dat získaných od respondentů během dotazníkového šetření jsem odpověděl na mnou zvolenou výzkumnou otázku a doplňující podotázky. Přestože je vnímání fyzické atraktivity partnera z pohledu muže subjektivní pocit, lze identifikovat určité rysy, které jsou společné více mužům. Při výběru partnerky jsou uplatňovány podobné mechanismy pro zvolení si nejvhodnější partnerky dle subjektivních potřeb mužů.

Téma zvolené pro bakalářskou práci se mi zprvu zdálo být poměrně jednoduché, ale během zpracování jsem neustále nalézal nové související skutečnosti, témata a poznatky. Proto mohu říci, že jsem do dané problematiky pouze nahlédl a že hodně záleží na tom, z jakého pohledu se daná problematika uchopí. Protože mě dané téma zaujalo, budu se i v budoucnu obohacovat o poznatky z oblasti této problematiky.

ZDROJE

Seznam použité literatury

BLAŽEK, V., TRNKA, R. (Eds.). *Lidský obličej: Vnímání tváře z pohledu kognitivních, behaviorálních a sociálních věd*. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1556-1.

BLECHOVÁ, Zdenka. *Partnerské vztahy v dnešní době, aneb, Jak spolu žít*. Vyd. 2. Plzeň: Zdenka Blechová, 2010. ISBN 978-80-87413-24-1.

BRYCHTA, P., STANEK, J. a kol. *Estetická plastická chirurgie a korektivní dermatologie*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-0795-2.

CROOKOVÁ, Marion. *V zajetí image těla: Jak chápat a odmítat mýty o vzhledu těla*. North Vancouver: OLDAG. 1995. ISBN 80-85954-02-8.

DUKAN, Pierre. *Muži to rádi oblé: Proč se přirozená krása stala tabu*. Praha: Rybka Publishers, 2013. ISBN 978-80-87067-52-9.

DUROZOI, Gérard, ROUSSEL, André. *Filozofický slovník*. Praha: EWA Edition, 1994. ISBN 80-85764-07-5.

ECO, Umberto. *Dějiny krásy*. Argo 2005. ISBN 80-7203-677-7.

ETCOFF, Nancy. *Proč krása vládne světem*. Praha: Columbus, 2002. ISBN 80-7249-112-1.

FEHRINGER, Andrea, Thomas KÖPF a Helmut BERGER. *Probud'te v sobě skrytý šarm: jak ukázat to nejlepší ze své osobnosti a přitom zůstat sám sebou*. Vyd. 1. České Budějovice:DM – Drogerie Markt, 2013. ISBN 978-80-905433-3-1.

FIALOVÁ, L., KRCH, F. D. *Pojetí vlastního těla: zdraví, zdatnost, vzhled*. Praha: Karolinum, 2012. ISBN 978-80-246-2160-9.

FIALOVÁ, Ludmila. *Moderní body image: Jak se vyrovnat s kultem štíhlého těla*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1350-0.

FIKSA, Radomír. *Piercing*. Žďár nad Sázavou: Sowulo Press, 2005. ISBN 80-903618-0-3.

GALTON, F. (1878): Composite portraits. *Nature* 18: 97–100.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.

KUČERA, Dalibor. *Moderní psychologie: Hlavní obory a témata současné psychologické vědy*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4621-0.

LIPOTEVSKY, Gilles. *Třetí žena: Neměnnost a proměny ženství*. 2.vyd. Praha: Prostor, 2007. 978-80-7260-171-4.

MĚŠTÁK, Jan a kol. *Estetická chirurgie: a ostatní výkony estetické medicíny*. Praha: Agentura Lucie, spol. s r. o., 2010. ISBN 978-80-87138-15-1.

MISTRÍK, Erich. Ideál ženskej krásy v kultúre. In: *Kultúra jako emócia. Multikultúrna zbierka esejí, nielen o „nás“*. Bratislava: Nadácia Milana Šimečku, 2006, ISBN 80-89008-22-4.

NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1679-9.

PASTOR, Zlatko. *Sexualita ženy*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1989-4.

PINTÉR, L. *Estetická chirurgie*. Nucleus HK, 2007. ISBN 978-80-87009-23-9.

RYCHLÍK, Martin. *Dějiny odívání: Tetování, stratifikace a jiné zdobení těla*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny s. r. o., 2005. ISBN 80-7106-780-6.

RYCHLÍK, Martin. *Dějiny tetování*. Praha: Mladá fronta a. s., 2014. ISBN 978-80-204-3286-5.

ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. Brno: PAIDO, 1998. ISBN 80-85931-48-6.

SLAMĚNÍK, Ivan. *Emoce a interpersonální vztahy*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3311-1.

SLEZÁK, Jan. *Plastická chirurgie: Praktický průvodce světem chirurgického zkrášlování těla*. Frýdek-Mýstek, Alpress s. r. o., 2007. ISBN-978-80-7362-395-1.

SOUKUP, Václav. *Dějiny antropologie*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0337-3.

VÝROST, Jozef. *Sociální psychologie*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Editor Ivan Slaměník. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-1428-8.

WILLERTON, Julia. *Psychologie mezilidských vztahů*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3924-3.

Seznam internetových zdrojů

Filozofická fakulta OU. *Afiliace* [online]. 2007 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <http://ff.osu.cz/index.php?kategorie=224&id=3700>.

FRANČE, Vojtěch. *Charisma*. In: Grafologie a psychologie [online]. [cit. 2015-01-22]. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2010/04/charisma.html>.

MATOULEK PH.D., MUDr. Martin. *Příčiny vzniku obezity*. Obezita.cz [online]. 2016 [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://obezita.cz/index.php?pg=clanek&nazev=priciny-vzniku-obezity>

Světová statistika plastických operací ze světa je poprvé k dispozici * "Bienální globální průzkum ISAPS " odhalil trendy v počtu zákroků a země, které zastávají v této oblasti přední místa * Neinvazivní zákroky dohánějí chirurgické postupy | Protex - PR služby ČTK. Úvodní strana | Protex - PR služby ČTK [online]. Copyright © 2011 [cit. 15.06.2017]. Dostupné z: <http://www.protex.cz/zprava.php?id=12584>. Zdroj: www.isaps.org

Tetování: Tattoo art magazín. *Dočasné tetování* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: <http://www.tetovani.com/clanek.php?id=15>

VAMED.cz. VAMED.cz [online]. Copyright © archa [cit. 27.06.2018]. Dostupné z: <http://www.vamed-mediterra.cz/data/tiskove/lifestyle/77-K%F9%9E%20jako%20zrcadlo%20zdrav%ED.pdf>

WEISS, Petr. Sexuální atraktivita a její determinanty. *Psychiatrie pro praxi* [online]. 2009, s. 189-190 [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: <http://www.psychiatriepropraxi.cz/pdfs/psy/2009/04/08.pdf>

Worldhealthorganization [online]. [cit. 2017-06-06]. Dostupné z: http://www.who.int/gho/ncd/risk_factors/overweight/en/

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1.....	41
Graf 2.....	42
Graf 3.....	43
Graf 4.....	44
Graf 5.....	45
Graf 6.....	46
Graf 7.....	47
Graf 8.....	48
Graf 9.....	49
Graf 10.....	50
Graf 11.....	51
Graf 12.....	52
Graf 13.....	53
Graf 14.....	54
Graf 15.....	55
Graf 16.....	56
Graf 17.....	57
Graf 18.....	58
Graf 19.....	59
Graf 20.....	60
Graf 21.....	61
Graf 22.....	62
Graf 23.....	63
Graf 24.....	63
Graf 25.....	65

Graf 26.....	65
Graf 27.....	67
Graf 28.....	67
Graf 29.....	69
Graf 30.....	69
Graf 31.....	71
Graf 32.....	71

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazník

Dotazník

Vážený respondent,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění mého dotazníku. Jmenuji se Marek Labík a jsem studentem Univerzity Pardubice, oboru Humanitních studií.

Dotazník bude sloužit jako podklad pro výzkum mé bakalářské práce, ve které se zabývám subjektivním vnímáním atraktivity žen z mužského pohledu. Cílem tohoto dotazníku je zjistit, co muži považují na ženách za atraktivní, podle čeho a dle jakých měřítek si muži protějšky vybírají, jakou míru pozornosti muži věnují preferovaným atributům, které u svých protějšků vyhledávají.

Dotazník je určen pouze heterosexuálním mužům ve věkové kategorii od 20 do 40 let. Je zcela anonymní a dobrovolný. Rád bych Vás požádal o jeho pravdivé a přesné vyplnění. Při výběru zakroužkujte pouze jednu z nabízených možností. V případě volby odpovědi jiné/jaké - prosím doplňte svoji konkrétní odpověď. Vyplnění dotazníku Vám nebude trvat déle než 10 minut.

1. Do jaké věkové kategorie spadáte?

- a. 20 – 30 let
- b. 31 – 40 let

2. Jaký je Váš aktuální stav?

- a. zadaný
- b. nezadaný

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a. základní
- b. střední odborné (bez maturity) – výuční list
- c. střední odborné s maturitou
- d. vyšší odborné
- e. vysokoškolské

4. Co si pod pojmem atraktivita protějšku představíte prvořadě?

- a. fyzickou přitažlivost – vzhled ženy, jak vypadá (tvar těla, tvář apod.), jak se obléká
- b. osobní přitažlivost – chování ženy, jak působí, jaké má charisma, sebevědomí
- c. obojí uvedené pod písmeny a) a b)
- d. sexuální přitažlivost
- e. vše uvedené pod písmeny a), b), d)
- f. žádná z uvedených možností
- g. jiné.....

5. Na jaké úrovni atraktivity si volíte partnerku?

- a. na podobné úrovni, kde vnímáte sám sebe
- b. na nižší úrovni, než kde vnímáte sám sebe
- c. na vyšší úrovni, než kde vnímáte sám sebe
- d. dle žádných úrovní se neřídím

6. Jaké prvotní dojmy/pocity ve Vás vyvolá vzhledově atraktivní žena?

- a. pozitivní (např. co je hezké je i dobré, štěstí)
- b. negativní (např. obavy, strach, předsudky)
- c. pozitivní i negativní současně
- d. jiné.....

7. Co Vás nejvíce zaujme na ženě při prvním setkání?

- a. postava a její přednosti
- b. tvář – oči, ústa, úsměv
- c. vlasy
- d. tělesná vůně
- e. jiné.....

8. Jaký typ postavy se Vám u žen líbí nejvíce?

- a. velmi štíhlá až hubená
- b. štíhlá
- c. žensky tvarovaná/sportovní
- d. plnoštíhlá
- e. obézní
- f. nezáleží mi na tom

9. Jaká barva očí se Vám na ženách líbí?

- a. modrá
- b. hnědá
- c. zelená
- d. šedá
- e. nezáleží mi na tom

10. Jakou barvu vlasů na ženách preferujete?

- a. blond
- b. hnědou
- c. černou
- d. zrzavou
- e. jinou (např. modrou, červenou, zelenou....)
- f. nezáleží mi na tom

11. Jaká délka vlasů se Vám na ženách líbí?

- a. krátké vlasy
- b. středně dlouhé vlasy (po ramena)
- c. dlouhé vlasy
- d. je mi to jedno

12. Líbí se Vám na ženách tetování?

- a. ano
- b. ano, ale pouze na určitých částech těla
- c. ne
- d. je mi to jedno

13. Co preferujete při výběru partnerky?

- a. vzhled
- b. vzdělání
- c. způsob vystupování a vyjadřování se
- d. charakterové vlastnosti, jaké.....
- e. společenské postavení
- f. jiné.....

14. Vadilo by Vám, kdyby partnerka měla vyšší dosažené vzdělání než máte Vy?

- a. ano
- b. ne
- c. není to rozhodující

15. Jaký věk partnerky preferujete při jejím výběru?

- a. stejný věk
- b. mladší do 5 let
- c. mladší nad 5 let
- d. starší do 5 let
- e. starší nad 5 let
- f. nezáleží mi na věku

16. Je pro Vás podstatné, aby partnerka dbala o svůj fyzický vzhled?

- a. ano
- b. ne
- c. nezáleží mi na tom

17. Souhlasil byste s plastickou operací své partnerky?

- a. ano, na jakékoliv části těla
- b. ano, ale pouze na některých částech těla
- c. ano, ale pouze ze zdravotních důvodů
- d. ne
- e. je mi to jedno

18. Je pro Vás důležité, aby s Vámi partnerka sdílela podobné nebo stejné názory a hodnoty?

- a. ano
- b. ne
- c. nezáleží mi na tom

19. Je pro Vás důležité, abyste měl s partnerkou stejné nebo podobné zájmy a koníčky?

- a. ano
- b. ne
- c. částečně, každý můžeme mít i své vlastní zájmy, koníčky
- d. nezáleží mi na tom

20. Co by pro Vás bylo hlavním důvodem pro ukončení partnerského vztahu?

- a. ztráta vzájemné důvěry
- b. rozdílné životní názory a hodnoty
- c. nevěra partnerky
- d. radikální fyzická změna partnerky
- e. jiné.....

21. Považujete svoji partnerku za atraktivní?

- a. ano
- b. ne
- c. nezáleží mi na tom
- d. nemám partnerku

22. Která konkrétní tělesná partie se Vám na Vaši partnerce nejvíce líbí?

- a. obličej
- b. ňadra
- c. poměr pas x boky
- d. pozadí
- e. nohy
- f. jiné.....
- g. nemám partnerku